

revija Zveze tabornikov Slovenije

tabor

september 2016, letnik LXI

Izdelajmo si knjižico
Velike zveri Slovenije

Mednarodni tečaj za
taborniške izobraževalce

TABORNIKI

Glavna in odgovorna urednica

Nina Medved (revija.tabor@taborniki.si)

Urednik fotografije

Matic Pandel (matic.pandel@taborniki.si)

Urednica sklopa Igra

Petra Grmek (petra.grmek@taborniki.si)

Oblikovanje

Igor Bizjak (igor.bizjak@taborniki.si)

Lektoriranje

Zala Šmid (zala.smid@taborniki.si)

Novinarji in sodelavci

Jure Ausec, Miha Bejek, Jaka Bevk,
Eva Bolha, Vesna Bitenc, Gašper Cerar,
Borut Cerkenič, Petra Bregant, Teja Čas,
Tea Derguti, Mojca Galun, Tomaž Horvat,
Martin Justin, Primož Kolman,
Frane Merela, Katarina Miklavc,
Jona Mirnik, Urša Može, Boris Mrak,
Anja Novljan, Živa Novljan, Tadej Pugelj,
Lucija Rojko, Tadeja Rome, Tomaž Sterniša,
Zala Šmid, Domen Šverko, Blaž Zupančič.

Naslov uredništva

revija.tabor@taborniki.si

Izdajatelj

Zveza tabornikov Slovenije
Einspielerjeva 6, Ljubljana
01/3000-820, pisarna@taborniki.si

Predsednik izdajateljskega sveta

Igor Bizjak

Grafična priprava:

Tridesign d.o.o., Ljubljana

Tisk: Schwarz print d.o.o., Ljubljana

Naklada: 6750 izvodov

Revija Tabor prejmejo vsi člani Zveze tabornikov Slovenije s poravnano letno članarino. Članarina in prejemanje revije sta vezana na koledarsko leto (januar-december).

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana.

Revija Tabor je vpisana v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 792.

ISSN 0492-1127

Šola za življenje

Ob začetku taborniškega leta sta mi pod prste zašli dve novici. Prva govori o projektu, ki so ga izvedli v Angliji za 126 osnovnošolcev, ki so bili v sklopu pouka ali po šoli deležni taborniških aktivnosti. Šole so bile izbrane na podlagi pomanjkanja podobnih aktivnosti v širši okolici in namen je bil povečati empatijo, sposobnost vodenja in odločnosti. Po le šestih mesecih so se vodstvene sposobnosti učencev zvišale za 22%! Druga novica govori o stavki angleških učiteljev. Da bi šole v času stavke lahko zagotovile kar najmanj moten učni proces, je angleško ministrstvo za izobraževanje odobrilo, da se za nadomeščanje ta dan prosi taborniške vodje in športne trenerje. Podobno so storili že pred dvema letoma. Če bi vprašali nas, tabornike, bi verjetno rekli, da bi to lahko storili, tudi če učitelji ne bi stavkali! Naj bo torej septembrska številka Tabora vaša spremljevalka v dneh, ko se še privajate na ponovno sedenje v šolskih klopeh, naj vam priča nekaj poletnih utrinkov ob prebiranju Novic, Teme meseca ali katere od reportaž, ponuja pa še cel kup praktičnih člankov, s pomočjo katerih se lahko vedoželjni taborniki naučite nekaj novega.

Naj vam bo učenje zmeraj v veselje!

Nina Medved,

urednica revije Tabor

Korajža se opravičuje: Kazalo poletne številke je preroško napovedalo vsebino, ki jo najdete na strani 33 aktualne številke. Ob tem smo izvedeli tudi, da nam boste rodovi še naprej tako vestno pošiljali vsebine za objavo v reviji!

Zgodba z naslovnice

Avtorica fotografije: Pija Šarko

Reševalna akcija

Geršiči, julij 2016

Za taborjenje vremena nikoli ne moreš izbirati, lahko samo upaš, da bo vsak dan čim lepši. Vendar nas vsake toliko narava postavi na preizkušnjo. Tako smo letošnje taborjenje Kraški viharniki in Trnovski regljači zaključili v dežju: na zahodnici nam je obilno deževje zalilo štabne šotore. Naši marljivi PP-ji Ajda, Maks, Nik in Žiga so hitro poprijeli za lopate in krampe ter začeli kopati jarke. Niso se ustrašili ne dežja ne blata in so tako rešili šotore in opremo pred poplavo!

Aktualno

- 4 Novice / Vrhunec taborniškega leta
- 6 Novice / Neskončne zaloge energije
- 7 Novice / Prijatelji iz tujine

Igra

- 8 Veščine / Izdelajmo si svojo knjižico

Dogodivščina

- 12 Veščine / Velike zveri Slovenije
- 14 Naredi sam / Postavljanje členastega šotora
- 16 Zavozlano / Zanka s polvozlom

Raziskovanje

- 17 Orientacija / Tečaj za specialiste orientacije in topografije

- 18 Kosobrinovi pripravki / Hermelika
- 19 Z ognjišča / Postrv
- 20 Varno v naravo / 16 pravil za varno izvajanje aktivnosti
- 21 Astronomija / Gibanje Sonca, Lune in planetov
- 22 Taborniška skrinja / Gozdna šola v Bohinju

Aktualno

- 24 Tema meseca / Roverway 2016

- 28 Intervju / Jure Ausec - Bajs
- 30 Strokovno / Prostovoljski dogovor

- 32 Stran vodstva ZTS / Taborniška akademija, Poletna izobraževanja, Vabilo soorganizatorjem državnih akcij, Gozdna šola
- 33 Mnenje / Z vsemi vzponi in padci
- 34 Mednarodno / Mednarodni ALT
- 35 Svetkova avantura / Centralni evropski jam-boree na Poljskem
- 36 Reportaža / GootJam
- 38 Reportaža / Tečaj za vodje
- 39 Reportaža / Tečaj pionirstva in bivanja v naravi
- 40 Od rodov / Praznovali so svojo raznolikost in Na obisku pri švicarskih tabornikih
- 41 Od rodov / Se me še lahko rešiš? in Ajdovski taborniki izumili časovni stroj

- 42 Od rodov / Poletje malo drugače in Ledeniki na morju

Razvedrilo

- 43 Strip o Lisjaki / Lisjaki in lokostrelstvo
- 44 Knjigožer in filmoljub / Allegro ma non troppo
- 45 Pesmarica / Himna Roverway 2016

Aktualno

- 46 Koledar akcij
- 47 Zadnja plat

Poletne dogodivščine

Taborjenja, druženja s skavti iz tujine, izleti in tečaji so nam dali energijo za novo taborniško leto!

Čez poletje so potekali **tečaj za vodje** in **specialistična tečaja**: za specialiste orientacije in topografije ter združeni tečaj bivanja v naravi, ki je uspešno povezal "rastlinice" in "pionirca". Prvič smo pripravili **mednarodni tečaj za taborniške izobraževalce** iz neformalne skupine taborniških organizacij SEE, ki združuje države vse od Slovenije pa do Izraela.

Za nami so tudi skoraj vsi **vodniški tečaji**, sledita še dva jeseni. Na vodniškem tečaju SPOOT so udeleženci krepili vezi in pisali projekte, na združenem JPN in OO vodniškem tečaju so se prelevili v policaje in uspešno obvladali prave falote (beri: vod otrok). Na ljubljanskem vodniškem tečaju so pripravili vodova srečanja in splanirali z akciji. Na gorenjskem tečaju so pripravili dvodnevne akcije in najboljšo med njimi bo financiralo območje! Čarovniški vajenci koroško-šaleško-zgornjesavinjskega tečaja so pričarali odlično uro z izbranim vodom.

V spominu nam ostajata dva velika zleta: na **GootJam**u so se zbrali taborniki gorenjskih rodov, **Roverway** v Franciji pa je povezal mlade iz vse Evrope. Akciji vzbujata še večjo željo po slovenskem zletu, ki bo potekal prihodnje poletje v Velenju!

Vrhunec taborniškega leta

Pokukajmo, kako so okronala taborniško leto različna območja. Taborniki vzhoda države, **Rod Veseli veter Murska Sobota**, so se odpravili v "Domanjševske toplice", kjer jih je čakal "naravni luksuzni hotel" in so si ogledali lokalne znamenitosti. Ker so v **Rodu Ukročena reka Maribor** obnavljali svoj tabor v Puntičeh pri Puli, so taborili pri svoji koči na Glažuti. **Rod XI. SNOUB Miloša Zidanška Maribor** je v Gornjem Gradu obiskal pravljичno deželo, šel na progo preživetja, se kopal v Dreti. Do tabora na Šmartnem na Pohorju so starejši taborniki **Rodu Črno jezero Slovenska Bistrica** šli peš!

Zavijmo še nekoliko vzhodnje. **Rod Lilijski grič Pesje** je Ribno obarval v magično deželo s samorogi, velikani, narobe dnevom in plesom v blatnih lužah. Tam so se tudi odvijale olimpijske igre **Rodu Pusti grad Šoštanj**, na katerih so se pomerili taborniki. Pernicetropolis taborjenje je po vzoru priljubljenega animiranega filma pripravil **Rod bistrega potoka Muta**, uredili so si vodove koticke. **Rod koroških jeklarjev Ravne na Koroškem** se je odpravil na ljubo Strojno, **Rod Severni kurir Slovenj Gradec** pa v Gornji kot ob Krki. Kakšno fino poletje!

Rod II. SNOUB Ljubo Šercer Maribor je na taborjenju na Pečkih spoznal močerada, nabiral maline, streljal z lokom. Foto: Mina

Korajža sporoča: Rok za oddajo prispevkov za oktobrsko številko je v četrtek, 29. septembra!

Tečaj za vodje se je tokrat zelo posvetil programskemu vodji.
Foto: Miloš Borovšak

Tudi južneje taborniki niso poležavali: **Rod II. grupe odredov Celje** je v Idrijski Beli raziskoval okolico in vzgojil nove rodove kitariste, **Rod Sotočje Nazarje** pa na Lazah pri Kokarju priredil nočne igre z gasilsko mladino in dobil obisk enote reševalnih psov. S skoraj 80 taborniki je na Gorenju pri Zrečah taboril **Rod Zelena Rogla Zreče**, pridružilo se jim je še 14 romskih otrok v sklopu projekta centrov šolskih in občolskih dejavnosti Slovenije. **Rod Polde Eberl-Jamski Zagorje ob Savi** se je ob Idriji znova združil z **Rodom belega konja Slovenske Konjice**: dobili so obisk ekipe prve pomoči RKS-OZ Zagorje ob Savi in izdelali so pravi čoln iz vej!

Na samem jugu je bilo pestro: v **Rodu Sivi dim Krško** so srečali ježka in se prelevili v Rimljane, v **Rodu sivih jelš Trebnje** pa so v Kredu pri Kobaridu čas preganjali z adrenalinskimi izzivi. Dvignimo se počasi proti osrednji Sloveniji: **Rod Srnjak Logatec** se je v Dolu ob Kolpi z vsemi starostmi, tudi z murni, igral skrivnega prijatelja. Ob Nadiži so taborili člani **Rodu mlinskih kamnov Radomlje**, obiskali so Napoleonov most, **Rod skalnih taborov Domžale**

pa je na MČ in GG taboru popestril dni s Harryjem Potterjem. V Bohinju so RUP TV pripravili člani **Rodu upornega plamena Mengeš**, **Rod bistriških gamsov Kamnik** je taboril na Krki, **Rod Enajsta šola Vrhnika** pa v Beli Krajini.

Ljubljanski rodovi so povabili s seboj starše: **Rod Samorastniki** v Šentrupert, v Ribno pri Bledu **Rod Beli bober**, v Geršiče **Rodu Močvirski tulipani**, v Osilnico ob Kolpi pa **Rod Rožnik**, ki je pekel pico v naravi in kanuaril. Drugače pa je **Rod Bičkova skala** v Mirtovičih na Kolpi renoviral prostor za kuhinjo, **Rod Heroj Vitez** je odšel v Gornji Grad, ob Idriji blizu Cerknega so taborili v **Rodu Tršati tur** in v Slapu ob Idriji z MČ-ji in GG-ji **Rašiški rod Šmartno**. V Gozd Martuljek se je podal **Zmajev rod**, **Rod Črna mrava** je na taborjenju pripravil pohod do Klivnika in obiskal nemške tabornike v Bovcu. **Rod Podkovani krap** je v Čezsoči pekel kruh in podelil rutice 9 RR-om, na kar tridnevni bivak pa so peljali otroke v **Rodu trnovskih regljačev!**

Kako so taborili na Gorenjskem, že vemo ... Zato zavijmo na zahod Slovenije: v Lepeni ob Soči so raftali taborniki **Rodu modrega vala Trst-Gorica**, starejši člani so šli na dvodnevni izlet v Triglavski narodni park. V Gorenjih Radencih ob Kolpi so si potiskali majčke v **Rodu jezerska Ščuka Cerknica** in igrali strateško igro. V Padežu je taboril **Rod snežniških ruševcev Ilirska Bistrica**, v Globokem pri Radovljici pa **Rod Bela jadra Prade**. Bivakirali so, se umetniško porisali, spekli kruh. V jame so se spustili na taborjenju **Rodu srebrnega galeba Koper** v Trpčanah, na agentsko urjenje pa so poslali tabornike **Rodu kraških viharnikov Postojna**, v Geršičih so se jim pridružili tudi nagrajenci oddaje Male sive celice. V vasi Ribjek ob Kolpi so časovni stroj postavili taborniki **Rodu Mladi bori Ajdovščina**. Ko je bilo v Umagu prevročje, so si člani **Rodu kranjskega jegliča Spodnja Idrija** pripravili bazen v kesonu to-vornjaka! Vročino so v Karigadorju z vodnimi baloni preganjali člani **Rodu srebrnih krtov Idrija**, izdelali so še taborniško zofo. V Osilnici so se vozili s kanuji in igrali igro kmetovalec, kjer so si morali prislužiti denar za osvajanje ozemlja pri **Rodu aragonitnih ježkov Cerkno**. S pohodnim taborom so do prostora ob Krki prispeli taborniki **Rodu soških mejašev Nova Gorica**, v **Rodu puntarjev Tolmin** pa so preizkusili hulahop in prejeli lepe platnene taborne vrečke. Da so bila vsa ta taborjenja možna, gre posebna zahvala **Slovenski vojski**, ki je opravljala prevoze večjih kosov taborne opreme za rodove po vsej državi!

Neskončne zaloge energije

Najprej zaključki: prejšnje leto so v **Rodu zelenega Jošta Kranj** zaključili na pikniku in šli na hajk. **Rod Jezerska ščuka** je na zaključnem pikniku priredil delavnico, posvečeno zdravju, **Rod puntarjev** pa podelil rutice. Gozdne skrivnosti so s pomočjo taborniških znanj odkrivali v **Rodu soških mejašev**, na povorko so šli v **Rodu sivih jelš**.

Rod svobodnega risa Kočevje se je ob Kolpi učil v gozdni šoli in si dopisoval s skrivnimi prijatelji. Foto: Arhiv RSR Kočevje

Čez poletje pa tako: na pohod po Pohorju so šli **zreški taborniki** in po mejah krajevne skupnosti taborniki iz Pesja. Na Triglav so šli **ajdovski taborniki**, na pohodni bivak iz Izole do Kopra pa taborniki **Kranjskega jegliča**. Na Krk so odpotovali **taborniki iz Murske Sobote**. Tam so 4-dnevni tečaj potapljanja organizirali **taborniki iz Mute**. Kolesarjenje so v Soči zaključili **Sivi volki**. Delovne akcije so opravili **Vrhničani**, **Idrijčani** in taborniki **XI. SNOUB**: očistili so okolico oziroma nadgradili svojo kočo ali hiško. Mmm!

Grosupeljčani so vrtčevskim otrokom omogočili taborniško noč, na osnovni šoli so se predstavili **Šoštanjčani** in **Domžalčani**, ki so obiskali še Blejski vintgar. Na Soriški planini so se pokazali v **Rodu zelene sreče Železniki**, na dnevu lokalnih študentov **Izolani**, na Roštiljadi pa se s kulinaričnimi dobrotami pohvalili v **Rodu Hudi potok**. Z občinskim tekmovanjem v lokostrelstvu se postavlja **Rod Sotočje!**

Rod Jezerski zmaj Velenje je z okoli 240 otroki taboril v skupno štirih izmenah pri Bledu, v Savudriji in ob Kolpi. Foto: Nik Jevnik

V Podbeli pri Kobaridu je 75 taborečih iz Rodu jadranskih stražarjev Izola na naborne dnevu zamenjalo vloge in plesalo v disku. Foto: Petra Mekiš

Čestitamo **Celjskim tabornikom** za prenovljeno stran tekmovanja GROF, **Žirovcem** pa za nove majčke. **Novomeški Leteči pingvini** so skupnih devet let obeležili s kanuarjenjem in piknikom s starši, lokalno aktivni **Snežniški ruševci** so se namenili posneti umetniško fotografijo ob sončnem zahodu. Na krvodajalsko akcijo so se odpravili **Koprčani**, noč pod zvezdami pa so na Uršlji gori preživeli **Koroški jeklarji**, opazovali so Perzeide in šli na 45 km dolg hajk jeklenih. Ruskega predsednika Putina je pozdravila **Ukročena reka**, obiskali so Posočje in Bohinj. V adrenalinski park so se odpravili **taborniki iz Slovenske Bistrice** ter priredili taborniški krst s pravim angleškim zborom.

Rodu Louis Adamič Grosuplje so ob Kolpi zastavo ukradli že prvo noč, a so jih nato vodne igre potolažile. Foto: Nastja Kojič

Fotka meseca

Rod Sivega volka je pripravil taborjenji za MČ-je in GG-je v naselju Kal-Koritnica ter zaprisegel GG-je. Foto: Domen Šverko

Prijatelji iz tujine

Slovenski taborniki vedno raje snujemo samostojne izmenjave. **Rod II. grupe odredov** se je odpravil na tabor na Poljsko, denar za to odpravo pa so zbirali tudi s pomočjo akcije Objem topline. Projekt **zreških tabornikov** je povezal mlade iz Francije, Slovenije in Španije, skupaj so si ogledali lepote Slovenije in se učili o kulturah drug drugega. Na taborniško ekspedicijo po Belgiji, Angliji, Franciji in Avstriji so šli vodniki **Rodu Jezerski zmaj Velenje**. Kakšna pustolovščina! PP-ji in RR-i **Rodu skalnih taborov Domžale** so odrinili na bavarsko taborjenje s 500 taborniki iz 7

držav. Živeli so na planetu Kepler in se trudili priti nazaj na Zemljo s pomočjo delavnic, strateških iger in drugih vesoljskih aktivnosti. Švicarske prijatelje so končno spoznali taborniki **Rodu Severni kurir Slovenj Gradec** in jih obiskali na njihovem taboru ob Krki, nove prijatelje iz Francije je dobil **Poključski rod Zgoranje Gorje**, obiskali so Bled. Madžarske tabornike so gostili v kar treh rodovih: v **Rodu Polde Eberl-Jamski**, tako tudi **taborniki iz Medvod** in taborniki iz **Rodu Enajsta šola**. Poskusili so njihove dobrote in si ogledali zanimive našitke.

Korajža pojasnjuje: Novice pripravimo v uredništvu, tako da povežemo **informacije**, ki nam jih pošljete rodovi. Vabimo vas, da nam na **revija.tabor@taborniki.si** napišete, kaj ste doživeli v preteklem mesecu, in tej obliki: ime akcije, komu je bila namenjena in v dveh povedih opišete, kaj se je dogajalo. Pošljite nam tudi **novičko** za rubriko Od rodov u dolžini 1300 znakov. Zapišite stvari, ki so zanimive za druge tabornike: o rdeči niti, kakšne aktivnosti ste pripravili, kakšen je bil odziv lokalnega okolja. Taborniški fotografi ste vabljeni, da z nami delite svoje fotografije: portretne, skupinske, reportažne, posnetke narave idr. **Posnetkov, narejenih z mobilnimi telefoni ali prenesenih s Facebooka, ne sprejemamo.** Uredništvo Tabora se vam že unaprej lepo zahvaljuje!

Papir, škarje, knjižica

Besedilo: Nina Medved, slike: Petra Grmek

Vsako jutro, preden odidem od doma, preverim svojo torbo: svinčnik in radirka, zvezki, učbeniki ... Vse imam! Če bi živela v drugem zgodovinskem obdobju, moja torba ne bi izgledala kot danes. Zakaj ne? Že zaradi takšne "malenkosti" kot je izum papirja!

Ljudje smo v različnih zgodovinskih obdobjih in kulturah uporabljali zanimive podlage za zapisovanje pomembnih stvari: kamen, glino, les, kovino, blago, lubje ... Kako bi bila moja torba težka, če bi bili učbeniki iz nepredelanega lesa!

Na srečo so stari Egipčani, ki so živeli že v času 3500 let pred našim štetjem, zaslužni za izum lahke podlage za pisanje. Reklo se ji je **papirus**, saj so ga izdelovali iz trstike z enakim imenom. Enako velike dele trstike so položili skupaj in jih obtežili, da je iz njih stekla tekočina, deli so se sprijeli in nastala je enotna površina.

Tina in člani njenega voda so zelo pridni:

Mnoge veščine, ki jih osvajamo z mojimi člani, zahtevajo redno beleženje pomembnih informacij ali izdelavo knjižice, foto albuma, zapisovanje opazovanj. Naj ti bo ta prispevek v pomoč pri osvajanju veščin, kot so Pevec, Izletnik, Zeliščar in druge!

Papirus, ki je bil zelo neobstoječ, je nadomestil trpežnejši **pergament**, ki so ga v Mali Aziji uporabljali od petega stoletja pred našim štetjem in vse do 15. stoletja našega štetja. Za izdelavo pergamenta so v lugu namakali ovčje, kozje, telečje in druge kože. Nato so jih napeli na okvirje, očistili in posušili ter narezali na manjše kose.

Za papir iz rastlinskih vlaken, kot ga poznamo danes, pa se lahko zahvalimo Kitajcem. Nekje 180 let pred našim štetjem, v času dinastije Han, so ugotovili, da se da iz trstike, bambusa, slame žitaric na podoben način kot papirus izdelati papir.

Vse to zato, da bi ljudje ohranili različne informacije, zapise o tem, koliko denarja in drugih dragocenosti imajo, ter ohranili zgodbe njihovega ljudstva za naslednike. Že približno 4000 let pred našim štetjem je bilo trgovanje med ljudmi tako razvito, da so si ljudje težko zapomnili vse pomembne informacije!

Seveda pa niso vsi verjeli, da je pisanje dobro. **Galci**, stari Kelti, ki so predniki današnjih Francozov (poznaš Asterixa in Obelixa?), so verjeli, da pisanje poleni duha in sposobnost pomnjenja. Da bi urili svoje možgane, niso radi zapisovali stvari, a na srečo vemo veliko o njih iz zapisov, ki so jih o njih naredili Rimljani, ter na podlagi drugih najdb kot so kovanci!

Izdelajmo si svojo knjižico!

Kaj pa je tebi zelo pomembno? Če ravno osvajaš katero od taborniških veščin, ti lahko dobra knjižica služi za herbarij ali zbirko znamk, vanjo lahko zapišeš opažanja z opazovanj v naravi, svoje najljubše taborne pesmi, vtise z izletov ali vodov dnevnik. In z malo spretnosti si lahko sam izdelal svojo knjižico!

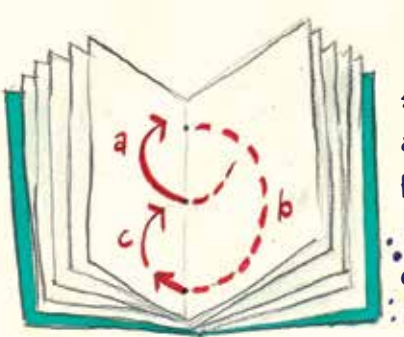
Za to potrebuješ:

1. Najprej skrbno izberi barvo tvojih potrebsčin. Barvni list ali karton bo postal naslovnica tvoje knjižice, listi bodo tvorili njeno vsebino in prejica jih bo trdno povezala. Zato premisli, kakšna želiš, da bo tvoja knjižica!

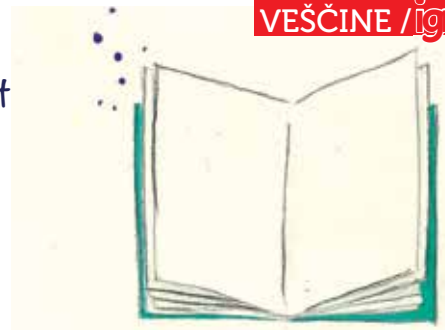
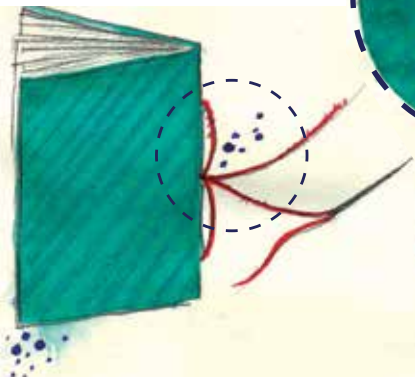
3. Nato naredi 3 luknje na pregibu listov. Pri tem si pomagaj s kladivom in tankim šilom, pod papir pa položi kos odpadnega lesa ali staro kuhinjsko desko, da ne boš naredil luknje v mizo.

5. Zdaj sledi sliki:

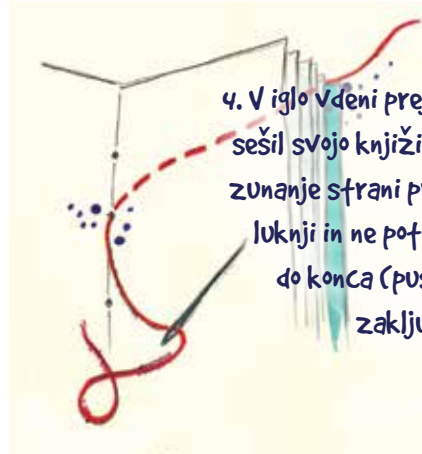
- a) skozi zgornjo luknjo ven,
- b) skozi spodnjo luknjo
- v notranjost knjižice ter
- c) skozi sredino nazaj ven.

6. Oba konca prejice bi morala biti na zunanji strani knjižice. Naredi vozleček ali pentfljo in tvoja knjižica je pripravljena!

2. Nato položi tvojo naslovnico na trdo površino. Nanjo položi še nekaj navadnih listov ter jih prepogni na sredini. Če bi rad, da ima tvoja knjižica 20 strani, uporabi 8 listov.

Če da 5 listov na koncu 20 strani v knjižici ...
Koliko strani dobiš iz 1 lista?*

4. V iglo vdeni prejico, saj boš sešil svojo knjižico. Začni z zunanje strani pri sredinski luknji in ne potegni prejice do konca (pušči malo za zaključni vozle).

Velike zveri Slovenije

Besedilo: Tadeja Rome

Slovenijo prekriva skoraj 60 % gozdov, zato ni čudno, da smo taborniki z gozdom tako povezani. Ali med nabiranjem skladovnice ali med pohodnimi izleti opazite vse živali, ki tam bivajo? Verjetno večinoma opazite le manjše živali, velikih zveri, kot so rjavi medved, volk in evrazijski ris, pa večinoma ne vidimo in smo veseli že njihovih sledi.

Sprednja šapa medveda. Foto: Tadeja Rome

Rjavi medved (*Ursus arctos*)

Rjavi medved je največja evropska zver. Spada v družino medvedov, glede na prehrano ga uvrščamo med vsejedce. Kljub svojemu izgledu se večinoma prehranjuje s hrano rastlinskega izvora. V gozdnem ekosistemu* je pomemben predvsem kot raznašalec semen plodonosnih rastlin in kot mrhovinar, s čimer sodeluje pri ohranjanju zdrave populacije* divjadi*.

Zaradi drobljenja njegovega habitata* so vse pogostejše prometne nesreče: v naseljih si v smetnjakih išče hrano, zaradi česar prihaja do konfliktov s človekom. V zadnjem času strokovnjaki stremijo k čim bolj uspešnemu preprečevanju konfliktov, tudi z namestitvijo t. i. medovarnih smetnjakov.

Evrazijski ris (*Lynx lynx*)

Evrazijski ris je tretja največja evropska zver in največja evropska mačka. Prepoznamo ga po značilnih čopkih dlake na uhljih in nekoliko pikčastem kožuhi. Nad plen se prikrade iz zasede, močni vpotegljivi kremplji in ostri zobje pa mu omogočajo, da sam ulovi plen, saj je samotar.

V preteklosti je bil ris v Sloveniji iztrebljen, v 70. letih prejšnjega stoletja pa so jih k nam ponovno naselili in nekaj časa je kazalo, da je populacija stabilna. Trenutno pa risu v Sloveniji kaže zelo slabo. Strokovnjaki si prizadevajo in želijo, da bi v prihodnjih letih v več časovnih razmakih lahko ponovno naselili nekaj risov in z znanjem o varstveni genetiki, ki ga imajo sedaj, uspešno spremljali to naselitev - in upajmo, da tudi širitev in ohranitev populacije.

Vir: Wikimedia Commons

Volk (*Canis lupus*)

Volk je druga največja evropska zver in največji pripadnik družine psov, kamor med drugim spada tudi lisica. Največkrat lovijo v tropu, kose mesa pa kar v želodcu prinesejo do brloga in samice z mladiči, ki se lahko nahajajo tudi več 10 km stran. Večinoma se hranijo z jelenjadjo, srnjadjo, divjimi prašiči in tudi z mrhovino, priložnostno pa napadejo tudi drobnico. Tako kot medved ima tudi volk v gozdnem ekosistemu pomembno vlogo, saj pripomore k ohranjanju zdrave populacije divjadi, s tem ko pleni šibkejše osebkke.

S tuljenjem, uriniranjem in iztrebljanjem označuje svoj teritorij*, kar je strokovnjakom tudi v pomoč pri ocenjevanju števila volkov - ocenjevanju velikosti populacije, kar je pomembno za upravljanje z volkom.

Slovarček manj znanih izrazov

- Ekosistem: del Zemlje, ki združuje življenjsko združbo in življenjski prostor, torej žive in nežive dejavnike okolja, npr. gozd, travnik, morje.
- Divjad: prostoživeče vrste sesalcev in ptic, ki jih lovci lahko lovijo.
- Habitat: življenjsko okolje, npr. dinarski gozd.
- Populacija: skupina osebkov iste vrste, ki živi na določenem območju v določenem času.
- Teritorij: življenjski prostor določene živali, npr. tropa volkov, posameznega medveda ali risa.
- Varstvena genetika: uporaba genetike za ohranjanje vrst.

Jesenske dobrote

Veliko gozdnih živali, med njimi je tudi medved, se hrani z gozdnimi plodovi. Seveda jih je veliko užitnih tudi za ljudi. Z vodom ali GG družino se lahko na jesenovanju preizkusiš v peki palačink s kostanjevim pirejem, izdelovanju želeja iz gloga, ki mu rečemo tudi medvedove hruške, žejni pa si lahko skuhate kavo iz želoda!

Žele iz medvedovih hrušk

Naberemo rdeče jagode navadnega gloga (*Crataegus laevigata*) - medvedovih hrušk. Jagode stisnemo skozi cedilo, da odstranimo koščice. Po potrebi si pomagamo z vodo. Dodamo nekaj žlic medu in dobro premešamo. Ker glog vsebuje pektin, dodatna želirna sredstva niso potrebna, ampak zmes pustimo na zraku dobro uro, da se strdi. Žele lahko narežemo na koščke in ga jemo kot bonbone.

Kava iz želoda

Naberemo nekaj pesti lepih želodov, ki jih olupimo in nato narežemo na kocke. Kocke želoda zavijemo v gazo ali blago, da naredimo "čajno vrečko", ki jo namočimo v vrelo vodo in prekuhamo. Rjavo vodo odlivamo stran in dodajamo novo, kar naredimo približno 7- do 8-krat. S tem odlijemo tanine, ki povzročajo zaprtje. Ko je voda, kjer prekuhavamo želode, čista, vemo, da smo tanine odstranili. Takrat želode prepražimo, da postanejo temno rjave barve. Prepražene želode zdrobimo v možnarju, prelijemo z vročo vodo in kava je nared!

Kostanjev pire

Sestavine: 500 g kostanja, 5 dcl mleka, 30 g masla, 75 g sladkorja, 1 vrečka vaniljevega sladkorja

Priprava: Kostanj zarezemo ter kuhamo v vreli vodi 5 minut, nato ga olupimo. Olupljen kostanj in sladkor (po želji tudi vaniljev sladkor) pristavimo v hladno mleko, ki ga zavremo in kuhamo, tako da se kostanj povsem zmečča. Kuhan kostanj odcedimo, mleko shranimo za kasneje. Vroč kostanj pretlačimo, vanj vmešamo še maslo. Po potrebi razredčimo z mlekom, ki je ostal od kuhe.

Nasvet: Kostanjev pire lahko uporabimo kot nadev za palačinke!

Postavljanje členastega šotora

Besedilo in fotografije: Tomaž Sterniša

Členaste šotore taborniki dobro poznamo, saj jih postavljamo na taborjenjih in taborniških prireditvah. Uporabljamo jih za kuhinje, jedilnice, učilnice, pri izvedbi različnih delavnic in ob naravnih nesrečah.

Velika prednost členastih šotorov je, da lahko glede na potrebe in prostor, ki ga imamo na voljo, postavimo poljubno število členov. Za postavitev členastega šotora izberemo res raven prostor, sicer nam šotora, še posebej pri šotoru z večjim številom členov, ne bo uspelo lepo postaviti. Na Sliki 1 vidimo prostor, primeren za postavitev šotora iz šestih členov. Prostor je izbran tako, da je šotor vsaj nekaj časa čez dan v senci, kar je med poletno vročino velika prednost.

Ogrodje šotora

Ogrodje členastega šotora je sestavljeno iz aluminijastih zložljivih nosilcev in povezovalnih palic. Za postavitev šotora potrebujemo en zložljivi nosilec več, kot bo imel šotor členov, in za vsak člen

po tri povezovalne palice. V primeru na Sliki 1 torej potrebujemo sedem zložljivih nosilcev in osemnajst povezovalnih palic.

Če nismo preverili že v skladišču, pred postavljanjem pregledamo, če so vsi sestavni deli ogrođa brezhibni, da bomo lahko varno postavili šotor. Ogrodje sestavimo do faze, kjer so noge nosilcev zložene pod strešni del ogrođa (Slika 1). Na tako pripravljeno ogrodje priprnemo strešna platna šotora (Slika 2a).

Šivanje strešnih platen in vrat

Strešna platna so vsa enaka, ena stranica ima enojni, druga pa dvojni rob. Logično je, da pri sestavljanju vsa platna obrnemo v isto smer. Poiščemo obšita obročka na sredini dvojnega roba strešnega platna in spodnji obroček natakemo na zatič na slemenu ogrođa (Slika 2b). Preko tega obročka na zatič natakemo sredinski obroček enojnega roba sosednjega strešnega platna (Slika 2c in 2d). Nazadnje na zatič natakemo še zgornji obroček prvega platna (Sliki 2d in 2e).

Strešni del šotora zašijemo (Slika 3a, aluminijasti obročki) in sproti zapenjamo gumbe (Slika 3b). Na stranske zatiče strešnega dela nosilcev natakemo

obšite obročke, enako kot smo to naredili na slemen-skem zatiču (Slika 3c), pri tem pa vrvico za šivanje stranic speljemo, kot vidimo na Sliki 3d. Do konca zapnemo strešne gumbce (Slika 3e). Preverimo, da platno ne sega preko zgloba nosilca ogrodja, saj lahko sicer pri dviganju šotora platno poškodujemo (Slika 3f). Ves postopek ponovimo še z "vrati" členastega šotora. Seveda potrebujemo ena vrata z enojnim robom stranice, ki so na Sliki 4a in ena vrata z dvojnimi robom stranice na Sliki 4b.

Dviganje šotora

Ko je strešni del šotora zašit, ga lahko dvignemo. Za varno in udobno dviganje potrebujemo toliko oseb, kot ima šotor zložljivih nosilcev (Slika 5a). Vsi primemo nosilce na eni strani šotora in jih istočasno dvignemo. Med dviganjem raztegemo noge šotora in jih z zatičem (Slika 5b) učvrstimo v pravem položaju. Postopek ponovimo še na drugi strani šotora. Stranice šotora zašijemo enako kot streho in šotor je postavljen. Stranska krila pritrdimo z vrvjo ali z gumo na kline pri nogah ogrodja (Slika 5c), pred hujšim vetrom pa šotor zavarujemo še s klini in vrvjo (Slika 5d). Vhod v šotor je sestavljen iz treh stranic. Če jih zvijemo, kot kaže Slika 6, s tem omogočimo dobro prehodnost in ščitimo opremo pred poškodbami.

Na Sliki 7 vidimo členasti šotor v dveh fazah polnjenja z opremo. To je včasih (na začetku ali na koncu taborjenja) lažje narediti pri "odprtih" stranicah šotora.

Vid "členca" ne mara dvigovati sam: Če se želimo izogniti težavam pri postavljanju členastih šotorov, moramo zagotoviti dovolj tabornikov, ki imajo potrebno znanje za to. Na ta način se izognemo tudi poškodbam opreme, ki pri členastih šotorih ni prav poceni!

Zanka s polvozlom

Besedilo in fotografije: Tomaž Sterniša

To je enostaven, a zelo uporaben vozel. Zavezovanje je preprosto, odvezovanje tudi. Ko zanko zategnemo, se vrstica oprime podlage, vozel dobro drži in ne drsi (na primer po palici levo ali desno).

Zavezovanje

- Prosti konec vrvice speljemo od spodaj okrog palice (obročja itn.), pod daljšim koncem vrvice (Slika 1a).
- Prosti konec vrvice speljemo nazaj preko obeh vrvic (puščica na Sliki 1a), da nastane prekrižana polzanka okoli daljše vrvice (Slika 1b).
- Prosti konec vrvice speljemo od spodaj skozi nastalo polzanko (puščica na Sliki 1b).
- Nastali polvozel zategnemo (rumeni puščici na Sliki 1c), nato pa zategnemo še vrvico okoli palice (rdeča puščica na Sliki 1c) in zanka s polvozlom je zavezana (Slika 1d).

Uporaba

Zanka s polvozlom zavežemo s prostim koncem okoli veje, na obroč ali kaj podobnega. Uporabimo jo takrat, ko želimo na drugi konec vrvice nekaj začasno privezati (vrečko s hrano na bivakiranju, obešalnik za obleko, itn.). Vozel s pridom uporabimo pri zavezovanju paketov, zvitič podlog za spanje, spalnih vreč.

Uporabnost zanke s polvozlom za začasno uporabo še povečamo, če polvozel zavežemo s pentljo (Slika 2a), saj je odvezovanje tako še bistveno lažje.

Zanka s polvozlom lahko s pridom uporabimo tudi za zavezovanje napenjalne vrvice v obroček ponjave (šotorke, če jo želimo uporabiti kot ponjavo, Slika 2b).

Vid je uadil: Z večkratno uporabo vozla boste ugotovili, da so možnosti uporabe tega preprostega vozla res velike. Pri uporabi zelo gladke ali bolj toge vrvice lahko namesto polvozla naredimo osmico (Slika 2c in 2d), da se vozel ne bo razvezal.

Olimpijski tečaj orientacije in topografije

Besedilo: Rebeka Jereb, fotografija: Borut Žakelj

Duh olimpijskih iger smo pričarali tudi na letošnjem tečaju za specialiste orientacije in topografije, ki je potekal med 13. in 21. avgustom v Gozdni šoli v Bohinju.

Na tečaju je bilo 12 tekmovalcev iz različnih držav, ki so bile predstavnice treh celin sveta. Vodenje tečaja so prevzeli predstavniki oddaljene celine Antarktike, specialisti orientacije in topografije. Tekom tečaja so se tekmovalci naučili raznolikih znanj, od risanja takšnih in drugačnih skic do tehnik orientiranja in učenja orientacije. Izvedeli so veliko novega o kartah in njihovem nastanku, se seznanili z zapletenimi izrazi, ki marsikatere mu taborniku na topo testu povzročajo težave, ter vsak dan izvedli krajši trening orientacije. Po enem tednu priprav so bili tekmovalci pripravljeni na finalno preizkušnjo - celodnevno orientacijo z vmesnimi nalogami in test. Vse tekmovalce moramo pohvaliti za dosežene uspehe, čast in slava pa gresta državam, ki so osvojile prva mesta. Najbolj važno pa je, da smo se vsi, tako tečajniki kot mentorji, imeli super in smo na tečaju uživali. Vsem predstavnikom držav želimo veliko uspeha pri njihovih nadaljnjih projektih in upamo, da jim uspe čim boljše izpolniti zastavljene cilje!

Tekmovanje GROF 2016

KDAJ: 8. oktober 2016
KJE: Stari grad Celje in okolica

<http://grof.rdgo.org>

Hermelika

(*Sedum maximum*)

Besedilo in fotografiji: Kosobrin

Rastlina izvira iz Kitajske in Koreje. V Evropi jo gojijo že od 15. stoletja, v Evropo so jo prinesli svetovni popotniki in trgovci zaradi zdravilnih učinkovin. Rastlina uspeva na vseh tipih tal, čeprav ima najraje peščena in dobro prepustna tla. V naravi raste na pustih in suhih tleh, zaradi česar jo pogosto dodajamo na skalnjake. Pri nas raste divje v naravi predvsem na Primorskem (na Severnem Primorskem je tudi zavarovana), drugače je posajena skoraj na vsakem vrtu. Potrebuje sončno rastišče, uspevala pa bo tudi v svetli senci. Liste nabiramo od julija do oktobra. Cvetovi so od bele do rožnate barve.

Družina: tolstičevke

Domača imena: bobovec, bradavičnik, celivec, celnik, divje solzice, divje suzice, mačkino zelje, veliki ženikelj, zdravilna hermelika.

Učinkovine: sledovi alkaloidov, predvsem sedamin in sedridin, glikozid, teleflin.

Uporabnost: sok, tinktura, solate, juhe in prikuhe, smutiji.

Zdravilnost: Celi rane, čire, opekline, pomaga pri protinu, revmatizmu, pri ranah na želodcu, pri črevesnih boleznih, pri otiščancih.

Celjenje ran

5 svežih listov hermelike potolčemo. Potolčene liste zavijemo v gazo in zavijemo ne prevelike rane ali opekline. To naredimo zvečer, zjutraj odvijemo in naredimo nov povoj. To delamo tako dolgo, da se rana ali opekline zacelijo.

Hermelika s širokimi rezanci

Rezance (zanimivi so večbarvni) skuhamo v mleku s ščepcem žafrana. Kuhane odcedimo in splaknemo z mrzlo vodo.

Segrejemo zgoščen bezgov sirup. Če ga nimamo, je dober tudi malinov ali pa kakšen drug sadni. Dodamo kar nekaj drobno narezanih limoninih lupin in jih pokuhamo, da posteklenijo. S to omako prelijemo tople rezance, pomešamo in obilno potresemo s sekljanimi listi hermelike.

Koruzni kosmiči z malinovim sirupom

Potrebujemo: 1 jedilno žlico smrekovega sirupa, 5 svežih listov hermelike, 1 dag mletih lešnikov, 1 jedilno žlico rozin, pomarančni sok, 3 dl mleka, 4 žlice koruznih kosmičev

Prilava: Koruzne kosmiče prelijemo z mlekom, malinovim sirupom in pomarančnim sokom. Pomešamo z narezanimi listi hermelike in rozinami. Pustimo stati 10 minut, da se kosmiči napijejo, na koncu posipamo z zmletimi lešniki.

Postrv

Besedilo: Anja Novljan, fotografije: Žana Mencej

Sestavine (za 4 osebe): 8 rezin slanine, 4 postrvi, limona, 2 majhni čebuli, sol, poper, 8 korenov, 2 žlici masla

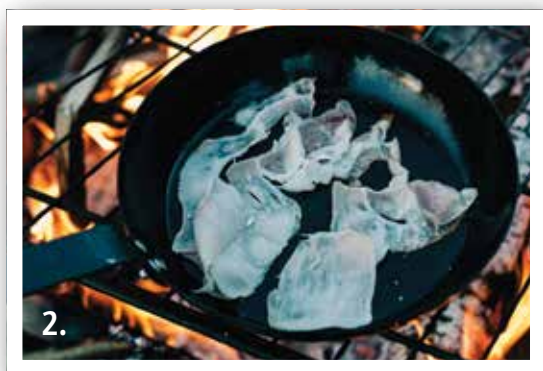
Potrebščine: nož, alu folija, žlica, ponev

Čas priprave: 60 minut

Za začetek si pripravimo ribo. Najbolje je, da kupimo že očiščeno, sicer pa za to najprej poskrbimo in očistimo trebušno votlino. Zarežemo od glave do repa in vzamemo ven drobovino, pri tem pa pazimo, da ne prebodemo žolčnika.

Nato narežemo čebulo na kolobarje in limono na rezine. V trebušno votlino vsake postrvi damo nekaj kolobarjev čebule in 2 rezini limone.

Na ogenj postavimo ponev, najbolje tako, da prej postavimo dvignjeno rešetko, na katero postavimo ponev. Popečemo slanino, vendar ne toliko, da postane hrustljava. Ko je slanina primerno popečena, jo odcedimo, nato pa po 2 rezini damo na alu folijo (dve plasti).

Za prilogo pripravimo kuhano korenje. Korenje narežemo na palčke ter ga popramo in solimo. Damo ga na dve plasti alu folije. Da se ne zažge, pa na vrh dodamo še pol žlice masla. Vse zavijemo in damo na žerjavico. Kuhamo 30-35 minut in vmes večkrat obrnemo.

16 pravil za varno izvajanje aktivnosti

Besedilo: Jure Ausec - Bajs, fotografija: Matic Pandel

Le malo organizacij se ukvarja s tako raznolikimi aktivnostmi, kot jih najdemo v taborniškem programu. Mnoge izmed aktivnosti lahko predstavljajo tudi višjo stopnjo tveganja za udeležence.

Naj bo aktivnost še tako zanimiva in privlačna - če ne moremo zagotoviti varnega izvajanja, potem aktivnosti ne izvajajmo. V BSA (Boy Scouts of America) so pripravili seznam 16 področij, ki jih moramo preveriti pred izvajanjem sleherne aktivnosti, ali The Sweet Sixteen Of Safety. Seznam zajema številne ukrepe, ki bi jih lahko predvideli z lastno "kmečko pametjo", a to ne naredi seznama neuporabnega. Služi naj kot dodatni opomnik, na kaj vse moramo pomisliti, da ne bi pomotoma česa izpustili!

1. Usposobljeno vodstvo

Izvajalec mora biti strokovno usposobljen, odgovoren in dovolj zrel, taborvodja oziroma starešina pa mora priskrbeti takega vodjo aktivnosti in bdeti nad njegovim delom.

2. Fizična kondicija

Vsak udeleženec mora imeti aktivnosti primerno fizično kondicijo, vodja aktivnosti mora poznati morebitne zdravstvene težave udeležencev.

3. Pravilo dvojic

Vsak udeleženec mora imeti dodeljenega vsaj enega partnerja (angl. buddy) - tako si lahko pomagata v primeru kakršnih koli težav.

4. Varo območje

Za vsako aktivnost moramo zavarovati območje, kjer se bo aktivnost izvajala.

5. Dobra oprema

Izbrati je potrebno aktivnosti in udeležencem primerno opremo, ki je dobro vzdrževana in brezhibna.

6. Brezhibna osebna oprema

Vsak mora imeti brezhibno in primerno osebno opremo: pravilno oblečen rešilni jopič, čelado, teži primeren plezalni pas ... Opremo vodja pregleda.

7. Varnostni postopki

Večina aktivnosti ima določene varnostne postopke, ki se jih morajo zavedati vsi udeleženci, npr. požarna vaja, kako ukrepamo ob poškodbi.

8. Meja sposobnosti

Vodja aktivnosti mora preveriti sposobnosti vsakega udeleženca in mu šele na podlagi tega dovoliti izvajanje aktivnosti, npr. preveriti znanje plavanja za potapljanje.

9. Vreme

Vodja aktivnosti mora spremljati in glede na vreme prilagajati aktivnosti (nevihte v gorah, narasle reke ...).

10. Načrtovanje

Dobro načrtovanje je ključ do varno izvedene aktivnosti, pomeni manjše možnosti za nezgode in manj sprememb načrta v zadnjem trenutku.

11. Komunikacija

Vodja aktivnosti mora biti v vsakem trenutku sposoben komunicirati z vsemi udeleženci. Vnaprej je potrebno predvideti možnosti za komunikacijo v primeru izrednega dogodka. Na žvižg morajo vsi iz vode, se vrniti na start in drugo.

12. Obvestila

Vodja aktivnosti mora poskrbeti za vsa potrebna dovoljenja, lastnika zemljišča, upravne enote, šole ter za obvestila staršem ali lokalnim prebivalcem.

13. Prva pomoč

Vodja aktivnosti mora zagotoviti ustrezno prvo pomoč in usposobljene bolničarje.

14. Zakonodaja

Izvajanje aktivnosti mora biti v skladu z vsemi veljavnimi zakoni in predpisi.

15. Možnost oživljanja

Vsak napor predstavlja nevarnost za srčni zastoj, zato mora sodelovati oseba, ki pozna temeljne postopke oživljanja in ima ustrezno opremo.

16. Disciplina

Aktivnost se lahko izvaja varno le, če ima vodja aktivnosti nadzor nad dogajanjem in ga udeleženci spoštujejo in upoštevajo kot avtoriteto.

Besedilo: Primož Kolman

Gibanje Sonca, Lune in planetov

Ugotovili smo že, da so zvezde in galaksije zaradi velike oddaljenosti od nas bolj ali manj pri miru in njihovega gibanja praktično ne opazimo. Seveda moramo ob tej trditvi izvzeti gibanje celotnega neba, ki je posledica Zemljine rotacije. Že stari Grki pa so opazili, da z nekaterimi "zvezdami" nekaj ni v redu, saj se gibljejo glede na ostale zvezde. Zato so jih poimenovali **planeti** (iz Grščine: pohajkovalci). Planeti so namreč mnogo bližje v primerjavi z zvezdami ali oddaljenimi galaksijami in zato se njihovo gibanje opazi. Naključje ali zakoni vesoljske dinamike so v 5 milijardah let, kolikor je staro naše Osončje, pripeljali do tega, da se vsi planeti Osončja vrtijo okoli Sonca v isti smeri in skoraj v isti ravnini. To velja tudi za Sonce in Luno, ki sicer nista planeta, so pa njuno gibanje že stari Grški astronomi dokaj dobro naštudirali. Sicer je potem sledilo obdobje, ko si je cerkev vzela pravico v svoje roke in postavila Zemljo v središče vesolja, a o tem morda kdaj drugič. Danes vemo, da je Sonce tisto, okoli katerega se planeti vrtijo, in to dejstvo je tudi odpravilo ugibanja, od kod izvirajo čudna odstopanja pri gibanju planetov, ki so predstavljala boleč trn v peti starih astronomov. Danes vemo, da je tako imenovano retrogradno gibanje posledica tega, da opazujemo planete z Zemlje, ki se prav tako kot opazovani planet vrtil okoli Sonca. Navidezno gibanje planeta glede na ozadje je tako kombinacija gibanja opazovanega planeta in Zemlje (opazovališča).

Za razumevanje gibanja planetov jih moramo najprej razvrstiti na **notranje in zunanje**. Zemlja je tretji planet od Sonca. Bliže Soncu sta Venera in Merkur in sta zato notranja planeta. Ostali planeti so zunanji, saj so dlje od Sonca kot Zemlja. Za notranje planete je značilno, da se navidezno nikoli ne oddaljijo veliko od Sonca, zato so večinoma na nebu podnevi, vendar jih zaradi Sončevega blišča ne vidimo. Notranje planete tako lahko opazujemo le zjutraj pred sončnim vzhodom ali zvečer po sončnem zahodu, ali pa, kar je še redkeje, ko prečkajo Sonce. Zunanji planeti nam dajejo več možnosti za opazovanje. Sonce bo namreč motilo naše opazovanje le v času, ko bodo za njim. Sicer pa so na nebu lahko tudi celo noč. Med zunanje planete štejemo Mars, Jupiter, Saturn, Uran in Neptun. Včasih je tudi Pluton spadal med planete, a ga je avgusta 2006 mednarodna astronomska zveza črtala s seznama planetov.

Vsi planeti, tako notranji kot zunanji, pa tudi Luna in Sonce, se gibljejo približno v isti ravnini - ekliptiki. **Ekliptika** je pravzaprav ravnina, ki jo določa Zemljino vrtenje okoli Sonca. Zvezde ozadja, ki se nahajajo v tej ravnini, pripadajo nam tako znanim ozvezdjem, katerih imena ustrezajo znamenjem iz horoskopov. To so zodiakalna ozvezdja, saj je večina poimenovana po živalih. In prav preko njih poteka ekliptika, v bližini katere lahko najdemo Sonce, Luno in planete. Sonca, Lune in planetov zato nikoli ne boste našli nikjer drugje, razen v bližini ekliptike, torej v zodiakalnih ozvezdjih.

Planeti so del sončnega sistema in zato je njihovo gibanje opazno. Vir: Wikimedia Commons

Srednjeveška upodobitev: Zemlja je postavljena v center in vse naj bi se vrtelo okoli nje. Vir: Wikimedia Commons

Gozdna šola v Bohinju

Besedilo: Katarina Miklavec, slike: arhiv revije Tabor (1986)

Leta 1957 je Zveza tabornikov Slovenije kupila zemljišče pri Naklovi glavi ob Bohinjskem jezeru, kjer je bil kasneje zgrajen taborniški dom. V njem potekajo izobraževanja taborniških kadrov, zato se je prijelo ime Gozdna šola, ki poleg taborniškega izobraževanja označuje taborni prostor v Bohinju.

Gozdna šola kot taborniško izobraževanje

Prvi izobraževanji ZTS sta bili tečaj za taborvodje in šola za vodnike, obe izvedeni leta 1951 v Iškem Vintgarju. Leta 1957 je bil izveden prvi tečaj v Bohinju, v katerem so poleg vodnikov izšolali vodje rodov. Zaradi velike potrebe po kadrih na različnih področjih so v naslednjem letu program tečajev razširili na program za tehnično osebje (blagajniki, gospodarji), vodje enot in vodnike. Od leta 1964 do 1966 Gozdna šola ni delovala, leta 1967 pa so bili ponovno organizirani tečaj za mentorje, vodje skupin murnov, specialiste topografije, načelnike čet, vodje družin MČ, načelnike rodov in propagandiste. Med letom so izvajali še tečaje za življenje v naravi ter tečaj za blagajnike in tajnike.

Leta 1975 so v Gozdni šoli v Bohinju pripravili pomemben dogodek: proslavo ob 25. obletnici slovenskega taborništva, ki se je je udeležilo približno 500 članov Zveze tabornikov Slovenije. Ob tej priložnosti so postavili spomenik slovenskemu taborništvu v obliki totema, ki sedaj stoji pred vhodom v hišo v Gozdni šoli. Totem je delo kiparja Petra Jovanoviča, vanj je vklesal simbole taborništva.

Gradnja taborniškega doma v Bohinju

Zamisel o izgradnji taborniškega doma v Bohinju, kot ga danes poznamo, se je pojavila v prvi polovici

80. let. Leta 1986 se je začela gradnja taborniškega doma, ki je bila v veliki meri financirana s pomočjo dobrodelnih prispevkov. Najprej so bile v hiši kuhinja, jedilnica, soba za osebje (kuharico), klubski prostor v nadstropju in sanitarije za vse taboreče v kleti. Z nasutjem izkopenega materiala so razširili taborni prostor. V 90. letih so uredili še podstrešje s skupnimi ležišči, dogradili teraso in še eno sobo poleg sedanje pisarne ter preuredili staro kuhinjo v dve sobi s skupnimi ležišči. Šotori na travniku pred domom so dobili nova lesena ogrodja.

Spremembe na področju taborniških izobraževanj

Vzporedno z gradnjo taborniškega doma v Bohinju so se dogajale velike spremembe na področju izobraževalnega sistema. Leta 1987 je bila v sodelovanju s Fakulteto za šport organizirana prva šola za inštruktorje. Inštruktor ZTS je bil takrat najvišji strokovni naziv s področja organizacijskih znanj in znanj vodenja, uspešni udeleženci teh tečajev so prejeli diplome s podpisom in žigom ZTS in FŠ.

V naslednjih letih je prišlo do navezovanja stikov z WOSM, kar je poleg vključitve v svetovno skavtsko organizacijo leta 1994 povzročilo spremembe programa šole za inštruktorje, usklajene s priporočili WOSM. Leta 1992 je bil organiziran temeljni tečaj po tem programu, v naslednjih letih pa še nadaljevalni tečaji. Z razvojem tečajev se je pokazala potreba po usposabljanju vodij in mentorjev na tečajih. Leta 1995 je bil ob pomoči CBSI (Catholic Boy Scouts of Ireland) prvič organiziran tečaj druge stopnje (Assistant Leader Training ali ALT), na katerem so sodelovali tudi tečajniki in mentorji iz ZSKSS (Zveza slovenskih katoliških skavtinj in skavtov). ALT je praviloma organiziran vsako drugo leto.

Nabor izobraževanj danes ostaja podoben, se pa programi vsebinsko z leti aktualizirajo. Danes imamo tečaje za vodje taborniških enot, specialistične tečaje (preživetje v naravi, tečaj topografije in orientacije, lokostrelski tečaj) in vodniške tečaje.

Veterani (levo od spomenika njegov avtor Peter Jovanovič) se pripravljajo za spominski posnetek (Foto: M. Moškon)

Na letošnji osrednji proslavi ob 30-letnici osvoboditve in 25-letnici slovenskega taborništva

Gozdna šola danes

O Gozdni šoli se danes govori v sklopu Taborniškega centra Bohinj. Tega poleg Gozdne šole sestavljajo še taborni prostori v Laškem Rovtu, ki jih ima ZTS od leta 1958.

Gozdna šola nudi prenočišče za 46 oseb, v šotorih lahko tabori do 100 oseb. Od septembra leta 2015 se Gozdno šolo oddaja v najem ČŠOD Bohinj, ki od septembra do junija v taborniškem domu izvaja svoje programe, med vikendi in čez poletje pa nam je ponovno na razpolago za izvajanje taborniških izobraževanj.

Viri

- "Izobraževanje vodij v ZTS" (1997), Miroslav Vičič.
- Revija Tabor, letniki 1975, 1985 in 1986.
- Pogovor z Ivom Štajdoharjem.

Na poti!

Slovenska odprava na Roverway v Franciji

Zbrala: Petja Kos

Foto: Manca Starman

Kaj je to Roverway?

Roverway je mednarodna akcija, namenjena mladim skavtom iz vse Evrope med 16. in 22. letom starosti. Vsaka 4 leta je organiziran v drugi evropski državi in letos poleti smo odpotovali v Francijo. Ta akcija je sestavljena iz dveh delov. V prvem delu se udeleženci odpravijo na tako imenovane **poti**, ki potekajo po celi državi gostiteljici. Zato smo nekateri lahko občudovali arhitekturo v Parizu, medtem ko so drugi plaval v oceanu. Vsaka pot ima tudi svoj projekt, ti so bili tokrat združeni v **štiri tematske sklope**: kultura,

okolje, mir in solidarnost. Po polnem tednu spletnja mednarodnih prijateljstev in opravljanja dobrih del se vsi udeleženci zberejo v skupnem taboru. Tam se prava zabava šele začne. Čez dan potekajo razne delavnice, letošnji udeleženci bi rekli, da smo uživali na malo večjem Feštivalu, ponoči pa so odrpote razne diskoteke in bari, kjer lahko porabiš vso energijo, tudi tisto, za katero nisi vedel, da jo še imaš. Preden se zaveš, je vse zabave konec in si zopet na Dolgem mostu, s še eno noro mednarodno izkušnjo za sabo.

89 tabornikov na Roverwayu

V nedeljo zvečer, 31. julija, se nas je 89 slovenskih tabornikov in tabornic odpravilo proti Franciji, kjer je potekal mednarodni tabor Roverway. Po noči na avtobusu smo prispeli v Strasbourg, kjer smo si na kratko ogledali mesto, nato pa napolnili dva vozička s hrano za prihajajoči večer. Odpeljali smo se v Dangolsheim, kjer smo popoldne preživeli na fotoorientaciji po vasi, ki ima mnogo vzpetin in klancev med vinogradi. Večer smo preživeli ob taborniškem ognju in zvokih kitare ter tristo tridesetih klobasicah. To pa je bil tudi naš zadnji skupni večer. Naslednje jutro je vsak vod začel svojo pot proti sedmim različnim francoskim mestom, kjer so potekale otvoritvene slovesnosti. S tem se je začela letošnja mednarodna akcija - šest dni smo preživeli na različnih poteh. Center dogajanja je bil velik taborni prostor blizu Pariza, imenovan **Jambville**, kjer se nas je v drugi polovici tabora zbralo 5000 mladih skavtov iz vse Evrope. Poleg dolgih vrst za stranišče, prevelike količine baget in malce dolgotrajnih ceremonij smo v taboru podoživeli Pariz, se udeleževali različnih delavnic in zvečer plesali ter peli v Silent disco, Dutch ali Rainbow caféju.

Maša Fatur

La route marine

O naši poti ne zmanjka hitro besed. Nepozabno, doživeto, noro ...! Začelo se je s predstavitvijo držav, preden smo sploh sedli na avtobus. Naučili smo se tradicionalnega irskega plesa, portugalske igre, imena katere še vedno ne znamo izgovoriti, španskega bananinega plesa, predvsem pa smo spoznali, da se nas je na kupu našlo 50 somišljenikov iz 7 različnih držav (poleg nas še Irci, Španci, Portugalci, Finci, Nemci in Francozi), vsi ravno prav posebni.

Naša pot je potekala v bližini vasi Baden na vzhodu Francije. Avtobus nas je po dveh urah vožnje odložil na idilični lokaciji ob majhnem jezeru sredi ničesar, kjer so nas že čakali naši gostitelji (večina iz organizacije Scouts et Guides de France Marins, ostali pa iz animacijske ekipe na Roverwayu). Prvi večer smo si samo še postavili šotore in nato dolgo v noč na sosednjem travniku opazovali utrinke.

Naslednji dan je bil namenjen opraviлом v taboru. V mešanih ekipah smo postavili sušilnico, vhod, reciklažni kotiček, uredili napeljavo in tuše, skopali dve luksuzni latrini z razgledom na jezero in poskrbeli, da bo naslednji teden čim bolj udoben. Popoldne smo na manjši slovesnosti uradno otvorili pot, dvignili vse zastave in odpeli himne.

Sledilo je šest dni novih izkušenj. Polovica se nas je najprej odpravila na celodnevni pohod ob obali. Ustavili smo se tudi v gojilnici ostrig, kjer smo izvedeli vse o školjkah in jih nato seveda še poskusili. Okusa ne bomo prehalili, smo jih pa, da smo dokazali, da lahko, pojedli cel pladenj. Zvečer smo imeli po državah tekmovanje v petju (oziroma poznavanju pesmi, peli smo bolj slabo), kjer smo Slovenci po težki bitki odnesli zmago!

Foto: Vod Gibanica

Naslednji dan smo se vsi udeležili delavnic na temo francoske obalne straže. Pokazali so nam različna vozila, rešilne jopiče, kako upravljati z ladijskim radiom in signalnimi napravami. Popoldne smo si ogledali reševalno vajo, ki se je spremenila v pravo reševalno akcijo, ko je na bližnji sipini nasledla turistična jadrnica. Za kuhanje smo bili ta dan zadolženi Slovenci in pripravili smo tradicionalno francosko jed tartiflette.

Četrty dan smo v celoti preživeli na morju. Dopoldne je vetra malo primanjkovalo, zato smo do kosila jadrnali s pomočjo motorja. Vse ladje smo nato zasidrili v zalivu, se ohladili v morju in imeli že tradicionalno kosilo iz bagete in sira. Na poti nazaj se je veter močno okreplil, kar je pomenilo, da smo se morali hitro navaditi upravljanja z barko. Vse skupaj je postalo še bolj adrenalinsko, ko smo ponesreči zapeljali na sredo regate. Za večino je bila to prva izkušnja na jadrnici in taka, da je gotovo ne bomo pozabili! Večer smo utrujeni in opečeni (ampak veliko manj kot Irci ali Finci) preživeli ob ognju.

Sledila sta dva bolj počasna dneva. Pospravljanje tabora, skupinske slike, dokumentarni film o Ircih, ki navdušeno lupijo krompir, še zadnja igra echapea in zvečer malo bolj umirjena duhovnost.

Vod Gibanica

Tabu

Pot je bila organizirana slabše, kot smo pričakovali, vendar smo se zaradi tega bolj povezali s člani iz drugih držav. Tudi če mednarodne akcije izpadejo drugače, kot pričakujemo, so vedno kul. Eno večjih presenečenj pa so bili WC-ji v šotorih!

Taborniki rodu Bičkova skala Ljubljana

Otvoritvena slovesnost v Rennesu. Foto: Beno Omahne

Na naši poti pa ...

Če vas zanima, kaj smo počeli na naši poti, lahko kar hitro zaključimo. Igrali smo se igrice in ves čas jedli. Večino časa smo preživeli v Parizu ali njegovi okolici. Prvič smo prestolnico obiskali kot čisto pravi turisti. Preko fotoorientacije smo si ogledali nekatere znamenitosti, nato pa še sami raziskovali mesto. Drugič pa smo obiskali center, v katerem živijo begunci. Moškim, ki tam prebivajo, smo polepšali dan s tem, da smo skupaj z njimi iz starih palet zgradili korita za rože in zelenjavo. Vsak od nas bi lahko delil še kakšno zgodbo več, a za vedno bodo v spominu ostale fraze, kot so: just go, jaz že ne, a je madžara a je banana, pokežoga in naša Stanka Napolitanka.

Vod Kučma Bgëttaux

Pogled na Roverway še z druge strani

Ne vem, na kaj najprej pomislite, ko slišite kratico IST (International Service Team), ampak od letošnje Francije naprej bo mene to vedno spominjalo na čiščenje posode ob glasnem prepevanju Queenov, grajenje Eifflovega stolpa iz sušič in, roko na srce, nezdravih količin sira, ki sem jih zaužila pri vsakem obroku. Roverwaya sem se kot staffovka udeležila prvič, zato nisem točno vedela, kaj naj pričakujem. Prve dni smo v taboru preživeli zelo ležerno, saj še ni bilo udeležencev. Sončni popoldnevi so minili v duhu druženja in medsebojnega spoznavanja, slovensko-švicarska naveza pa je poskrbela za kavo, ki smo jo pripravili na gorilnikih (do nekega trdnega zaključka, kdo ima boljšo kavo, sicer nismo prišli, smo pa temi namenili kar nekaj časa). Tempo dela se je kar občutno pospešil, ko so s poti prispeli udeleženci - sama sem bila tudi del ekipe, ki jih je pričakala in pomagala z registracijo. Že ob sedmih zjutraj smo s skodelicami toplega kakava čakali prve avtobuse in si krajšali čas z različnimi igrkami (fun fact: Moj klobuk ima tri luknje je iz nekega razloga izredno popularna

Foto: Manca Starman

Foto: Manca Starman

pesem, ki se jo vsi zelo radi naučijo), samo delo pa nam je popestril tudi nemški sodelavec. Ne glede na vso količino hrane, ki jo je pojedel, je bil nenehno lačen in vsakič, ko se je povzpел na avtobus, smo samo ugibali, s čim se bo vrnil. Kako točno mu je uspelo prepričati udeležence, da so z njim delili svoje zaloge, ne vem, a se k nam nikoli ni vrnil praznih rok (enkrat celo s palačinkami z Nutello). In prav to je tisto, kar sem si najbolj zapomnila - svoje sodelavce. V ekipi smo bili samo štirje in navadno je skupaj delalo po štiri ali pet istih ekip, tako da sem na koncu res imela občutek, da smo se dodobra spoznali. Prav vsako delo smo si naredili zanimivo ali pa vsaj smešno - Daniel, osebni trener iz sosednje ekipe, je prenašanje izredno težkih klopi iz enega konca travnika na drugega spremenil v trening in nas spodbujal, kot da dvigamo uteži v fitnessu. Sicer ne morem trditi, da sem v enem popoldnevu natrenirala svoje mišice, sem pa vsekakor dobila kakšno dodatno trebušno od vsega smeha. Mislim pa, da celoten duh ekipnega dela najbolje opiše nočna straža ali The Night Watch, kot so se poimenovali. Na prvi pogled so dobili tisto najmanj hvaležno delo, saj so morali bedeti celo noč, ko smo ostali sladko spali, a jih to ni ustavilo, da se ne bi ob tem zabavali in si časa krajšali s tem, da so po celem taboru za vse pustili lepa sporočila in citate, ki so nam zjutraj, ko smo se odpravili na zajtrk, narisali nasmešek na obraz. Na naslednji Roverway bom čez dve leti šla opremljena z znanjem, da ne glede na to, kakšno delo dobiš, lahko ob tem uživaš in odneseš lepe spomine. Še posebej, če poznaš koga, ki ti med tem priskrbi palačinke z Nutello!

Maruša Ferjančič

Kako je biti RoverRep

V okviru Roverwaya je bil organiziran tudi projekt Rover's Voice, katerega namen je bil vzpodbujanje mladih k sodelovanju v politiki in družbi, širjenju idej in dajanju možnosti, da je glas mladine slišan in ima priložnost narediti spremembo. Predstavniki držav (t. i. RoverReps) smo se 11. avgusta med bivanjem v Jambvillu odpravili na glavni sedež UNESCO v Pariz. Tam smo jutro preživel v družbi Ahmada Alhendawija, predstavnika Združenih narodov, Golde El-Khoury, vodje oddelka za človekove pravice na UNESCO, Joãoa Armanda Gonçalvesa, predsednika WOSM-a, Nicole Grinstead, predsednice WAGGGS-a, ter Johna Maya, generalnega sekretarja mednarodnega programa vojvode Edinburškega (pri nas se imenuje MEPI), popoldne pa smo oblikovali zamisli, kako motivirati mlade, da se ponovno začnejo vključevati v družbo, predvsem v politiko, in pomagajo preoblikovati svet. Novorojene ideje so bile na koncu predstavljene na zaključni ceremoniji. Po dolgem in napornem dnevu v Parizu smo se vrnili nazaj v tabor utrujeni, a zadovoljni, da smo postali še ena kapljica v oceanu ljudi, ki si želijo narediti spremembo.

Živa Kranjc

Foto: Andrej Rus

Roverway v številkah

- 2 organizaciji (WOSM in WAGGGS)
- 55 držav
- 89 slovenskih tabornikov
- 100 avtobusov
- 550 prostovoljcev
- 4000 sušic
- 5000 mladih iz vse Evrope

Pri tabornikih izzivov nikoli ne zmanjka

Jure Ausec - Bajs

Besedilo: Tea Derguti, slika: Pija Šarko

Julija se je na Bledu odvil prvi tabor vseh gorenjskih rodov, na njem je taborilo približno 450 otrok, sodelavcev pa je bilo kar 170. O njem smo spregovorili s taborovodjo in pobudnikom GootJama, Juretom Auscem - Bajsom. Jamboree je bil ogromen projekt, ki pa je pod Bajsovo taktirko potekal brez vidnih naporov, otroci so izgledali zadovoljni, vodniki in prostovoljci sproščeni, nas vse pa zanima, kakšen je recept za tako dobro marmelado.

Zakaj dati vse Gorenjce na kup?

Ideja je že precej stara. Območje je zamrlo pred osmimi leti, ko so staremu vodstvu pošle moči, novega pa še ni bilo. Ko sva takrat z Majo Batinič prevzela vodstvo GOOT, smo začeli aktivno delati na povezovanju rodov. Med seboj se pravzaprav nismo poznali, tudi regijski mnogoboj (kot edina akcija območja) je bil slabo obiskan. Tako smo začeli s spoznavnimi aktivnostmi, najprej s skupnim avtobusom za regijski mnogoboj, nato z GOOT piknikom za vodnike in vodstvo, širjenjem ekipe vodstva vodniškega tečaja, v zadnjih dveh letih pa smo se resneje ukvarjali z

idejo GootJama. To je bila v bistvu logična posledica in nadgradnja dela v zadnjih nekaj letih.

Kako ste se lotili programa?

Seveda namen GootJama ni bilo samo druženje in spoznavanje, ampak smo bili prepričani, da lahko s skupnimi močmi pripravimo tudi boljši program, nekako zberemo ideje iz vseh dolin Gorenjske na kup in se tako vsi naučimo nekaj novega. To se je izkazalo za zelo dobro - če smo potrebovali idejo ali kakšen kos opreme, jo je zagotovo imel kateri izmed rodov, v bistvu je bilo res vse mogoče.

“

Če smo potrebovali idejo ali kakšen kos opreme, jo je zagotovo imel kateri izmed rodov ...

Katere zunanje organizacije ste pritegnili v projekt?

Želeli smo ponuditi nekaj več, zato smo navezali stike z mnogimi sorodnimi organizacijami. Ugotovili pa smo, da včasih sploh ni treba veliko: najbolje se je obnesel community service oz. družbenokoristno delo v lokalnem vrtcu - navdušeni so bili tako taboreči kot otroci in vodstvo vrtca. Tako malo je treba, da popestrimo dan sebi in drugim.

Kaj te motivira?

Če dojameš, kaj je bistvo taborništva, lahko v tem res uživaš. Tudi če je naporno in imaš ogromno dela in odgovornosti. Večkrat sem se želel že povsem umakniti, pa kar nekako ne gre ... Vsekakor so novi izzivi tisto, kar človeka žene naprej. Pri tabornikih takih izzivov nikoli ne zmanjka, dokaz je ravno GootJam. Tudi če si organiziral že mnogo taborov, to ne pomeni, da ni še večjega izziva, ki ti da energijo in zalet za delo.

In kateri so zdaj vaši prihodnji izzivi?

Že med GootJamom smo prejeli mnogo vprašanj, če bo res na vsake štiri leta, kdaj bo naslednjič itn. Dela je bilo res precej, zato dvomim, da bo ožji organizacijski odbor še kdaj v enaki sestavi. Čeprav smo se na začetku vsi strinjali, da se tega ne gremo več, pa smo proti koncu tabora že začeli razmišljati o novih projektih. Zaradi tujih tabornikov, s katerimi smo eden drugemu pričarali še posebno zanimivo dogodivščino, so ideje šle tudi v smer mednarodnega tabora, morda kakšen JadranJam.

Se je GootJam v čem razlikoval od drugih taborov?

V marsičem. Predvsem nas je bilo veliko. Veliko ljudi, rodov, tradicij, različnih mnenj in praks. Poleg tega so bili z nami tudi tujci, ki so vsak prinesli neka svoja pričakovanja. Drugačen je bil tudi način dela, zgledovali smo se po mednarodnih akcijah z veliko udeleženci. Vodniki so bili razbremenjeni priprave in izvajanja programa, po drugi strani pa je bila njihova odgovornost za počutje, aktivno udeležbo in varnost članov voda večja kot na rodovih taborjenjih. Največja

razlika je izbirnost delavnic, saj so se vodi lahko prijavili na tiste delavnice (hkrati se je odvijalo 20 delavnic, 8 različnih večernih programov), ki so jih zanimale in veselile. Ne smem pozabiti tudi velike promocijske vrednosti, ki jo je imel GootJam, saj so o tabornikih poročali na vseh televizijskih programih, mnogih radijskih in v več časopisih.

“

Poskusili smo čim manj zadev urejati hierarhično od zgoraj navzdol in čim več na demokratičen način, tako da so bili vključeni vsi.

Kakšen je tvoj recept za miren tabor?

Po pravici povedano me je presenetilo, da med taborom nismo imeli nobenih večjih razprtij, pri toliko ljudeh in rodovih smo to kar nekako pričakovali. K mirni izvedbi je največ prispevala dobra priprava - program je bil skrbno načrtovan, pravočasno smo pripravili vso opremo, vsak je vedel, kakšne so njegove naloge ... Izpostavil bi, kako zelo pomemben je dober in usklajen ožji tim, vsakemu sem lahko popolnoma zaupal. Vsi izmed desetih vodij so odlično izpeljali svoje delo, veliko smo se pogovarjali, skupaj načrtovali, si pomagali in skupaj razvijali ideje.

Druga pomembna stvar pa je veliko usklajevanja med rodovi. Poleg srečanj vodstev rodov smo pripravili tudi več srečanj prav vsega vodstva, tako da so se vsi počutili del tega projekta. Poskusili smo čim manj zadev urejati hierarhično od zgoraj navzdol in čim več na demokratičen način, tako da so bili vključeni vsi. Tako smo se tudi lažje držali dogovorjenih pravil, ker je bil to skupen dogovor. Malo je bilo primerov, kjer član vodstva ne bi izvajal svojih zadolžitev, saj je točno vedel, kaj je njegova naloga in kaj so naloge drugih.

To pogrešam pri organizaciji zletov. Tam je seveda to nekoliko težje, ni pa nemogoče. Če nekdo drug pripravi celotno akcijo, mi pa le dobimo spisek napotkov, prepovedi in omejitev, se z marsikatero ne strinjamo. Če pa se o tem skupaj pogovarjamo eno leto in skupaj oblikujemo pravila, se vsak posameznik veliko bolj počuti del dogodka in lažje razume, zakaj so določene stvari take, kot so.

Dober prostovoljski dogovor je ključ do zadovoljstva in kakovosti

Besedilo: Tadej Pugelj - Puggy

Taborništvo deluje po načelih prostovoljstva. To pomeni, da vodniki, načelniki, starešine, člani rodove uprave ali vodje akcij (taborjenj) opravljajo delo, ki ga po svoji svobodni volji in brez pričakovanja plačila oziroma neposrednih ali posrednih materialnih koristi opravljajo v dobro drugih in v splošno družbeno korist.

Ker prostovoljci v organizaciji opravljajo delo, je pomembno, da se prostovoljec in prostovoljska organizacija dogovorita za medsebojne pravice in obveznosti ter morebitne druge posebnosti, ki jih je potrebno dogovoriti za konkretno prostovoljsko delo. To ureja prostovoljski dogovor, ki ga skleneta prostovoljec in organizacija.

Vsebina prostovoljskega dogovora

Prostovoljski dogovor opredeljuje naslednje elemente:

- opis funkcije, pozicije, dela, časovni okvir, potrebna znanja in izkušnje ter morebitne druge pogoje;
- postavljene cilje, načrt izvedbe in načrt spremljanja ter vrednotenja naštetega;
- način podpore in proces mentorstva.

Poleg tega dogovor zavezuje k ravnanju v skladu s taborniško prisego, zakoni, poslanstvom in načeli delovanja taborniške organizacije, spoštovanju prostovoljskega kodeksa Zveze tabornikov Slovenije, poznavanju in spoštovanju določenih zakonov in pravilnikov, ki so vezana na njegovo udejstvovanje.

Zakaj je pomemben za prostovoljce?

Prostovoljcu mora biti jasno, kaj se od njega pričakuje in ali je zmožen to opraviti z osebnimi viri (čas, znanje). Ker z opravljanjem prostovoljskega dela pridobi priložnost za lastni napredek, je prostovoljec upravičen do ustreznega usposabljanja za prostovoljsko delo in drugega usposabljanja v zvezi s tem. Znanja in izkušnje se mu lahko priznajo s potrdilom o pridobljenih kompetencah. Upravičen je tudi do povračila dogovorjenih stroškov (opredeljenih v prostovoljskem dogovoru), ki jih je imel v zvezi z opravljanjem prostovoljskega dela.

Zakaj je pomemben za organizacijo?

Organizacija s sklenitvijo prostovoljskega dogovora dobi zagotovilo, da bo delo opravljeno v skladu z dogovorjenimi cilji, pričakovanim obsegom in časovnim okvirom. Izbere lahko najbolj ustrezne kandidate in ponuja sistematično podporo (izobraževanje, mentorstvo). To je z vidika delovanja celotne organizacije izrednega pomena.

"Življenjski cikel" prostovoljca

Vloga in delovanje prostovoljcev v taborništvu je opredeljena skozi t. i. življenjski cikel prostovoljcev. Ta vključuje vsa obdobja, v katerih se znajdejo prostovoljci: pred izbiro, ob začetku opravljanja funkcije ali naloge, v času dela, vrednotenju opravljenega dela in sprejemanju odločitev za prihodnost. Zaradi tega omogoča učinkovitost, zavzetost in motiviranost za pripravo kakovostnega programa za mlade in bolj uspešno in učinkovito organiziranost taborniške dejavnosti.

"Prostovoljski dogovor predstavlja dosleden in moderen način urejanja odnosa med prostovoljci in organizacijo. V duhu kakovostnejšega dela želimo s prostovoljskim dogovorom povečati število zavzetih mladih in odraslih taborniških prostovoljcev na nacionalni ravni. V teku je sklepanje dogovorov v IO ZTS, v prihodnje pa naj bi prostovoljski dogovor sklenili vsi prostovoljci v ZTS."

Matic Stergar, tajnik ZTS

Miha bi rad vedel več o svojih pravicah: Raziskal sem Zakon o prostovoljstvu, ki je na voljo tudi na strani prostovoljstvo.org. Dogovor o organiziranem prostovoljskem delu je opredeljen v členih 16-21.

Gremo v naravo!

Neguj gozd, neguj sebe

Besedilo: Matic Stergar

**A ste pr`praveleeni? Priprave na taborniški skupnostni projekt leta so v polnem teku!
Le datum je nov: v naravo gremo 8. oktobra.**

Zaradi logističnih izzivov smo prestavili začetek akcije z 10. septembra na **8. oktober** oziroma **15. oktober**, odvisno od vremenskih razmer. V sodelovanju s strokovnim partnerjem projekta Zavodom za gozdove RS (ZGS) smo določili **7 lokacij po Sloveniji**, kjer bodo projekt izvajali lokalni organizatorji, tu jih naštevamo po območnih enotah ZGS:

OE Kranj - Kranj, Škofja loka
OE Postojna - okolica Postojne, Cerknica
OE Ljubljana - Logatec, Vrhnika
OE Ljubljana - Domžale, Radomlje, Kamnik
OE Celje - okolica Celja, Zreče, Slovenske Konjice
OE Nazarje - Šoštanj, Velenje
OE Maribor - Pohorje, Sl. Bistrica, Maribor

Na dan D bomo taborniki in gozdarji izvedli aktivnost, ki bo trajala predvidoma 3-4 ure. Aktivnost bo razdeljena na dva sklopa.

1. Neguj gozd (pripravil in vodil ga bo ZGS)

Vključuje določitev lokacij za nego mladja in izvedbo nege na primerni površini, prilagojeno udeležencem in razpoložljivemu orodju. Odstranjevalo se bo zelišča, grmovnice, nezaželene drevesne vrste, vzpenjavke in drevesca z nezaželenimi lastnostmi, ob tem pa spoznavalo gozdni bonton, nego in varnost v gozdu.

2. Neguj sebe (pripravili in vodili ga bomo taborniki)

Namenjen je osmišljanju nege gozda in "obratu" vase: s tem, ko naredimo nekaj dobrega za okolje, gremo iz rutine, se družimo z bližnjimi, smo v naravi, stran od ekranov ... Naredimo veliko dobrega tudi zase. Prav je, da se tega zavemo in se nas dotakne do te mere, da bomo pripravljene spremeniti svoje

vedenje! Ker tak učinek težko dosežemo za vse starostne skupine naenkrat, bomo aktivnost delili na:

- **Za otroke:** Vodniki bodo z otroki izvedli aktivnost, v kateri bodo uživali in se kaj novega naučili, npr. skrij se za pravo drevo, lov na lisico, stopinje živali ...
- **Za odrasle:** Izkušen tabornik (trener) bo spodbujal odrasle, da pogledajo vase, začutijo različna občutja in osmislijo dan, ki ga preživljajo, ter se tako zavejo dobrodejnih učinkov preživljanja časa v naravi.

Praznovanje

Ob koncu obeh sklopov aktivnosti bomo priznali naše dosežke in simbolično nagradili prostovoljce: zunanje s **knjižico o gozdni negi**, ki bo izdana prav v ta namen, taborniške pa z **našitkom Messengers of peace**, ki se ga prišije okrog skavtske lilije na kroju. In še en krasen taborniški dan bo sklenjen!

Informacije za rodove

- Čeprav 7 lokacij predvideva samo 7 lokalnih koordinatorjev, to ne pomeni, da lahko pri projektu sodeluje samo 7 rodov. Nasprotno: lokalni koordinator je zadolžen za koordinacijo, **vsii ostali pa vabljeni, da se pridružite akciji, pomagajte pri organizaciji in naredite dogodke še boljše!**
- **Lokalni koordinator** bo zadolžen za zagotavljanje ljudi, koordinacijo med njimi in za lokalno komuniciranje.
- Konec septembra pripravljamo **izobraževanje za trenerje**, ki bodo vodili aktivnost za odrasle in v praksi preizkusili model.
- Vsak udeležen rod bo v trajno last dobil zelo **koristno presenečenje!**

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Miha suetuje: Spremljajte Stenčas in spletno stran projekta gremounaravo.si!

Taborniška akademija

Lansko leto smo prvič izvedli Taborniško akademijo - izobraževalno-informativni dogodek, namenjen PP-jem in starejšim tabornikom. Raznovrstne delavnice so se dotikale različnih področij taborništvu, v nedeljo pa je potekal tudi kolegij načelnika, kjer smo načelnikom in starešinam rodov ter območij in ostali zainteresirani taborniški javnosti predstavili aktualno dogajanje in nekatere načrte za prihodnost. Taborniško akademijo bomo po uspešni prvi izvedbi tako organizirali tudi letos! Odvijala se bo **1. in 2. oktobra 2016**, lokacija pa naj zaenkrat še ostane skrivnost.

In kaj nas letos čaka? Ponovno se bomo potrudili, da se bo za vsakega tabornika našlo nekaj. Delavnice bodo imele namreč zelo raznovrstne tematike, od pedagoških, kreativnih in "pravih taborniških" pa do zabavnih in duhovnih. Čakajo nas **delavnice** s področja retorike, komunikacije, osebne rasti, taborniškega programa, iger, motivacije, pisanja prijav na razpise in priprave finančnih načrtov. Vodniki vseh starostnih skupin boste na Taborniški akademiji lahko prišli do novih kreativnih idej za nekoliko drugačen program in spoznali primere dobrih praks.

Zvečer nas čaka pester večerni program, v nedeljo pa, tako kot lansko leto, **Kolegij načelnika** za vse načelnike in starešine rodov ter območij (in ostale zainteresirane), ostale pa čaka prav posebna **Nedeljska Avant(K)ura**.

Taborniška akademija je torej namenjena vsem: načelnikom, starešinam, blagajnikom, vodnikom, propagandistom in vsem tistim, ki jih še nismo omenili, pa vas zanima katera koli predstavljena tematika. Pridi in spoznaj nekaj novega!

Poletna izobraževanja

V okviru ZTS in posameznih območij je med poletjem potekalo kar nekaj tečajev. Tečaja za vodje se je letos udeležilo 33 tabornikov, ki so pod budnim očesom 11-članske zasedbe mentorjev in kanarčkov pridobivali kompetence dobrega vodje. V tem času sta potekala tudi specialistična tečaja orientacije in topografije ter bivanja v naravi, kjer je skupno 13 mentorjev poskrbelo, da so na 24 novih pripravnikov za specialiste prenesli čim več svojega znanja in dragocenih izkušenj. Seveda pa ne smemo pozabiti na vodniške tečaje, saj se jih je v dveh mesecih zvrstilo kar 6 (RHP, SPOOT, MZT za MČ-je, MZT za GG-je, JPN in OO, GOOT). V novem taborniškem letu bo tako organizacija po zaslugi 25 mentorjev bogatejša za 144 novih novih vodnikov. Vsem mentorjem se najlepše zahvaljujemo za njihov prispevek k izobraževanju novih kadrov, novopečenim vodjem, pripravnikom in vodnikom pa želimo uspešno delo!

Vabilo soorganizatorjem državnih akcij 2017

Ponoven začetek šolskega leta nas opomni tudi na koledar taborniških akcij, kjer pomembno mesto zasedata tudi Državni mnogoboj in ROT. Če ste v rodu zainteresirani za soorganizacijo katere izmed teh dveh akcij, med novičkami na Stenčasu poiščite razpis za soorganizatorje in se prijavite **do 15. oktobra!**

Gozdna šola

Po dvomesečnem poletnem premoru, ko smo Gozdno šolo v Bohinju ponovno prevzeli pod svoje okrilje, se ta s septembrom znova vrača v najem ČŠOD Bohinj, predvidoma do decembra. V kolikor želite rezervirati termin, kontaktirajte ČŠOD, zraven pa spomnite še na poseben popust za tabornike!

Miha se vas že veseli znova videti: Razpis in prijavnica za Taborniško akademijo bosta objavljena na Stenčasu, o objavi pa boste obveščeni preko Taborniškega informatorja!

Z vsemi vzponi in padci

Besedilo: Dajana Trifunović

"Ne grem, pa pač ne bom vodnica," je bil odziv moje pomočnice, ko je izvedela, da mora pred vodniškim tečajem opraviti preizkus znanja, ki je po novem nujen za vsakega vodnika, da k tečaju sploh pristopi.

Kasneje je zagato s preizkusom delno rešil vodnik devetih razredov, ki se je odločil, da gredo na preizkus vsi, tudi tisti, ki ne bodo vodniki, zato da so v tem skupaj, da jim vsaj to malo olajša situacijo. A vseeno smo lahko vsi z njihovih obrazov prebrali, da jim preizkus ne more biti bolj odveč. Vsak teden smo na seji premlevali ista vprašanja: "Zakaj ga morajo opravljati, kako jih motivirati, kaj jim povedati, da je smisel celotnega preizkusa, če pa taborniki nismo šola?"

Ko sem skušala svoji pomočnici razložiti, kako potekajo stvari na vodniškem tečaju in zakaj se je MZT odločila za preizkus, sem začela pripovedovati tako, kot da bi z vsem srcem zagovarjala tak način preverjanja znanja (čeprav sama nisem nikoli nisem bila kaj preveč zadovoljna z idejo). Najprej sem ji povedala, da so ga na mestni zvezi uvedli zgolj zato, ker je na vodniškem tečaju premalo časa za vse, česar nas na tečaju želijo naučiti. Da je preizkus samo zato, da se lahko na tečaju posvečajo temu, kako bodo kot bodoči vodniki predali znanje in ne kaj morajo sploh predajati.

Tukaj me je (samo) petnajstletnica ustavila in naredila točno to, kar sem sama kasneje naredila na MZT obisku, kjer smo se pogovarjali o preizkusu: "Ampak, Dajana, a ni tako, da ste vsi vi nam zgled? In da me bojo na tečaju naučili, da ne smemo biti del nekega sistema, da nismo v šoli in da ne smemo postati učitelji, ampak vodniki? Zakaj grem potem čisto po šolsko na preizkus?"

Na tem mestu me je popolnoma zasačila, ostala sem brez besed in rekla, da povsem iskreno ... ne vem. Ne vem, kako otrokom najprej dati preizkus, na katerem morajo doseči 70 % (!!), potem pa jih čez pol leta ali dva meseca naučiti, naj sami tega s svojimi člani

ne delajo. Zakaj pa smo prenavljali program? Čemu mentorstvo programa za mlade? Kaj ni škoda truda, vloženega s strani predavateljev in na samem koncu nas, mentorjev, ki smo se krvavo trudili razložiti, kako predati znanje na drugačen način.

Do odgovorov še vedno nisem prišla in zelo vesela bi bila, če bi jih lahko nekje dobila, saj mi takrat, ko sem predstavnika Mestne zveze Ljubljana vprašala o tem, nista znala povedati niti enega konkretnega razloga. Na žalost. Še bolj pa me žalosti to, da moja pomočnica še vedno ni dobila odgovora.

Na preizkus so šli, cel vod. Preizkus je videla tudi načelnica kasneje na načelništvu in ni težak. V končni fazi smo ugotovili, da z znanjem, ki je bil zahtevan na preizkusu, nekdo še nima vsega znanja, da bi naučil MČ-je vseh večšin. Torej je preizkus, zasnovan z namenom, da se na vodniškem ne bi ukvarjali s tem, KAJ morajo učiti, v končni fazi še prelahek!

A vendar ni stvar v sami vsebini preizkusa, temveč v dejstvu, da preizkus sploh je. Če smo živeli 100 let brez preizkusov, mislim, da bomo naslednjih 10.000 prav tako z lahkoto preživeli. Od rodu do rodu je odvisno, kakšne otroke bodo poslali na tečaj, s kakšnim znanjem in s kakšnimi vodstvenimi sposobnostmi. Od posameznega rodu je odvisno, ali bo imel kasneje kvaliteten program ali ne. In ko potegnemo časovnico do konca, vidimo, da tisti, ki ne izvajajo programa, kot naj bi ga, in ne delajo ničesar taborniškega, slej ko prej odnehajo s taborništvom, ali pa izgubijo člane. In spet je tukaj vloga vsakega rodu, da to opazi in ukrepa. Ne pa naloga mestne zveze, da skuša to preverjati.

Vsi doživljamo vzpone in padce, ki so za delovanje katere koli organizacije nujno potrebni. Vsak se mora spotakniti, da se bo naučil za naprej, iz generacije v generacijo se mora to dogajati, saj lahko organizacija le tako preživi, otroke pa skušajmo vzgojiti v zdrave in srečne posameznike. Ki bodo z veseljem nadaljevali tisto, kar smo mi začeli. Z vsemi vzponi in padci.

Mednarodni ALT v Bohinju

Besedilo: Domen Uršič in Jernej Stritih, fotografija: Darko Mitrašinić

Pred letom dni sta nas na Tečaju za vodje obiskali Helen Marie Kerovec in Jasna Mitrašinić, načelnica in načelnica za izobraževanje hrvaških tabornikov. Pogovor se je vrtel okrog izmenjave izkušenj na področju izobraževanja vodij v skupini jugovzhodne Evrope.

Gre za neformalno združenje taborniških organizacij Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Črne gore, Makedonije, Romunije, Bolgarije, Grčije, Turčije, Malte in Izraela. Začel se je razvoj koncepta, ki bi omogočil izmenjavo praks, pridobivanje novih znanj in pravo taborniško izkušnjo udeležencem, ki se na akcijah navadno znajdejo v vlogi odločevalcev, organizatorjev in vodij.

Projekt smo prijavili na Leadership Training Fund in pridobili sofinanciranje s strani WOSM-ove evropske regije. Med 28. in 31. avgustom 2016 je Zveza tabornikov Slovenije v Gozdni šoli Bohinj gostila 16 udeležencev iz šestih držav. Večinoma je šlo za izkušene tabornike, ki že več let delujejo na področju izobraževanja, pridružilo pa se nam je tudi nekaj svežih obrazov, ki šele vstopajo v svet tabornikov.

Prvi korak izobraževanja je bila predzgodba. Udeleženci so bili pozvani, da v parih iz različnih organizacij pripravijo po eno predavanje iz programa slovenskega ALT-a. Dobili so cilje predavanj, njihova pa je bila izbira predstavitve in poudarkov. Drugi korak je bila delitev po vodih in deljenje vodstvenih odgovornosti: vod je imel vsak dan drugega vodnika, en član je bil zadolžen za skupni projekt, en za pripravo večerje in en za pripravo ognja. Vodi so se odločali, kdaj in kako

bodo opravljali naloge. Dopoldne so imeli obvezno učno uro vožnje kanuja, čas za izvedbo projekta in čas za delo v vodu. Tretji korak je bil osebni projekt, ki je lahko tudi prilagoditev že obstoječih projektov in njihova obogatitev. Izkazalo se je, da je udeležencem največ motivacije za aktivno sooblikovanje programa SEE ALT dalo delo v vodih in vračanje k taborniškemu pristopu tudi na mednarodnem izobraževanju.

Rezultati medkulturnega učenja, izmenjave izkušenj in taborniške metode so tako zagon novega rodu v Sofiji (Bolgarija), prenova in začetek izvajanja specialističnih tečajev (Hrvaška), skrb za nasledstvo na različnih področjih (Makedonija, Bosna

in Hercegovina), prenašanje novih praks (Grčija) ter vnašanje novih idej in odgovornost do sebe (Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina). SEE ALT je udeležencem pokazal, da niso sami v svojih zgodbah in da taborništvo najbolje deluje v svoji pristni obliki. Sledi še srečanje po letu dni, ko bomo preverili stanje osebnih projektov. Nato pa sledi novo usposabljanje!

Zanimivosti

- Znak SEE ALT tečaja je silhueta gamsa (zlatoroga), ki je prisoten v večini gorstev jugovzhodne Evrope in v mnogih mitologijah simbolizira božanstvo sonca ter voditeljstvo. Barve izhajajo iz znaka Zveze tabornikov Slovenije.
- Zastava SEE ALT-a je bila WOSM-ova. Himno je spesnil Sašo Kronegger in jo lahko kmalu pričakujete na spletu.

Centralni evropski jamboree na Poljskem

Besedilo: Janja Teržan,
fotografiji: Sabina Zaleznik, Sherif Shicco

Prijateljstva, ustvarjanje, raziskovanje, igra, prostovoljstvo ... To in še več si lahko razlagamo pod geslom "The art of scouting", vodilom letošnjega Centralnega evropskega jamboreeja, ki je potekal med 4. in 14. avgustom v Wrocławu na Poljskem.

V to prečudovito mesto se nas je podalo 19 tabornikov, željnih zabave, petja in druženja. Naša odprava je trajala dvanajst dni. Na poti v Wrocław smo se ustavili v Ostravi na Češkem, si ogledali mesto in se ob igrah še bolje spoznali, saj smo odpravo sestavljali člani RDGO Celje in RJZ Velenje. Po ogledu mesta smo se odpravili proti tabornemu prostoru.

Že v prvih trenutkih, ki smo jih preživel v taboru, smo se spoprijateljili s skavti iz drugih držav (udeleženci so bili iz kar 29 različnih držav) in tako nadaljevali vseh 10 dni tabora. Na programih ali v prostem času, v taboru ali na terenu, vedno smo našli čas za spoznavanje navad drugih skavtov in držav, iz katerih so prihajali. Tako je nastalo tudi ime, ki smo ga uporabljali vsakič, ko smo se s kom družili: Hengule bengule, iz tega pa izpeljanka gesla tabora: "The art of hanging".

V tem smo prav vsi člani odprave doktorirali, saj smo bogatejši za kar nekaj novih prijateljev!

Glavna tema tabora je bila umetnost in organizatorji so s tem odlično povezali programske in prostočasne dejavnosti. S pomočjo lokalnih mojstrov smo se učili o filmski umetnosti, med mestno igro raziskovali mite o Wrocławu, ki je letošnja evropska prestolnica kulture in se sladkali s Poljsko nacionalno jedjo pierogi, opravljali družbeno koristna dela v varstveno-delovnem centru, iskali izgubljenega slikarja, raziskovali lepote Poljske na dvodnevem izletu (vod Serniki na raftanju in raziskovanju pruskih tunelov, vod Janezi pa na vodnih aktivnostih) in svoj likovni talent preizkusili na umetniških delavnicah.

Na mednarodnem dnevu smo Slovenijo več kot odlično zastopali, saj je bila naša stojnica vedno polna obiskovalcev. Preizkusili so se v poznavanju znanih osebnosti, slovenskem jeziku, polki, rim-šim-šimu, poskusili pa so tudi pršut, bučno olje in Cockto, nad katero so bili navdušeni. Nato je sledil festival barv, kjer smo se pobarvali od glave do pet. Zadnji dan smo vsi udeleženci posneli sinhroniziran (lip dub) video na himno jamboreeja Art of scouting. Deset dni je čisto prehitro minilo in morali smo se vrniti domov. Na poti v Slovenijo smo se tudi ustavili v Auschwitzu in spoznavali pretresljivo realnost druge svetovne vojne.

Vsi smo mnenja, da je bilo dvanajst dni potovanja po Poljskem in Češkem čisto premalo in da je bila to ena izmed najbolj norih taborniških izkušenj!

Pestro je zmeraj, kdaj je tudi naporno, samo dolgčas ni pa nikoli!*

Besedilo: Zala Šmid in GG novinarji na GootJamu

Na jasi blizu Bohinjske Bele je v juliju stalo okoli 220 šotorov, v katerih je 10 dni bivalo več kot 600 udeležencev GootJama, torej gorenskih tabornikov.

Naj vas spomnimo, da je ime GootJam sestavljeno iz kratice GOOT - Gorenjska območna organizacija tabornikov ter Jam - oznaka za velik tabor oz. jamboree. Geslo tabora je bilo: "Dodaj svoj okus!" Ker jam pomeni tudi marmelada, to pa lahko sestavljajo razne sestavine različnih okusov.

GG-ji smo se na tabor odpravili že nekaj dni prej, ker smo do prizorišča morali priti peš ali s kolesi. Vodi so na tem taborjenju sami določili, na katere delavnice želijo iti, pred taborom pa so si določili še tri eksotične delavnice. Naš vod se je odločil za zorbing nogomet, jahanje in potapljanje, na voljo pa so bile še archery wars, padalstvo, mini golf in še mnoge druge.

Izmed taborniških delavnic smo imeli tudi delavnico pionirstvo, na kateri smo si postavili svoja igrala. Žirovci so nas impresionirali z delavnico ŽVN (življenje v naravi), kjer smo spoznali, da lahko čaj skuhamo v meloni, se učili hoditi bos, plezati, zakuriti ogenj s kresilom ter poskrbeti za higieno brez kupljenih pripomočkov. Za prosti čas smo si pod senco dreves postavili veliko visečih mrež, na katerih smo ob zvokih kitare zlahka zaspali.

Tabora so se udeležili tudi gosti iz drugih držav, ki so nam predstavili svoje običaje in razne igre. Jacob iz Amerike nas je naučil kickball, igro, podobno baseballu, samo da žoge ne odbijamo, ampak brčamo, ko pa jo nekdo iz naše ekipe ujame, se mora celotna ekipa postaviti v kolono za njim. Svoje igre so nam predstavili tudi malteški taborniki, dva Francoza sta nas naučila malo francosko, družili smo se tudi z Emilijo iz Srbije in dvema Madžaroma.

Menda so imeli tudi MČ-ji kar pester program. Opazili smo, da jim ni bilo ravno težko, saj so se večinoma igrali in se zabavali. Malo so se tudi učili o prvi pomoči ter osnovnih taborniških veščinah, za katere so se nekateri odločili, da jih bodo opravljali.

Manca Petrovič, Jernej Kalan in Bor Pirš,
Rod zelenega Jošta Kranj

Foto: Žana Voh

Mnenja udeležencev

Med novinarsko delavnico, kjer smo napisali tale članek, smo o vtisih na GootJamu povprašali tudi naključne mimoidoče:

"Najbolj mi je bilo všeč, ko smo se šli na Bled kopat. Najbolj si bom pa zapomnil, da sem postal GG." **Tit Ogrizek, Rod Stane Žagar - mlajši Kranj**

"Najbolje se mi zdi, da sem se lahko naučil himno GootJama. Doma bom pa povedal, da sem naredil lovilca sanj, da sem opravil vse naloge za našitek in da mi je bilo vse zelo všeč." **Ožbej Klavčič, Rod stražnih ognjev Kranj**

"Vse je bilo zelo dobro, najbolje pa itak kopanje v jezeru." **Miha Grašek, Kokrški rod Kranj**

"Vse je blo fajn. Skoraj vsak dan smo se šli kopat v jezero in imeli smo ful dobre delavnice. Na našem taboru imamo določeno, katere delavnice bomo imeli, tu smo pa lahko izbirali." **Cene Trček, Rod zelenega Žirka Žiri**

GootJam je res velik projekt, na kar kažejo tudi številke - to, da smo pojedli tono sadja, 16.000 kosov kruha, pa 50 kg čokoladnega namaza ... Da je vse to našlo pot do naših želodcev, je skrbela ekipa šestih neumornih kuharjev. Zato se je **Erazem Novak Čepin** (Rod svobodnega Kamnitnika Škofja Loka) odločil napraviti kratek intervju s kuharjem Boštjanom.

Intervju s kuharjem

Kako težko je v resnici pripraviti 3 obroke na dan za 600 taborečih?

To je velik podvig, moraš zjutraj zgodaj vstati, mi vstanemo že ob 6.00 in začnemo pripravljati zajtrke, potem sledi čiščenje po zajtrku, priprava kosila, se skuha kosilo, po kosilu se pospravi ter začne pripravljati za večerjo.

Kaj trenutno pripravljate?

Danes imamo za kosilo fižolovo juho z makarončki in klobaso. Nastalo bo 300 litrov juhe. Približno koliko kilogramov kruha pa gre za zajtrk?

Okoli 30 kg.

Koliko časa realno porabite za pripravo kosila?

Odvisno od predpriprave, ampak reciva približno tri ure.

Ali imate potem sploh kaj prostega časa?

Imamo, po končani službi, se pravi po večerji, si vzamemo prosti čas, da si malo odpočijemo. Se gremo skopat, pa malo k ognju, posedet ...

Hvala, Boštjan!

Po končanem mega taborjenju vseh gorenjskih rodov smo bili organizatorji uničeni. Pa saj je po vsakem taborjenju nekako tako. Delamo, se zabavamo, premalo spimo, da ne bi slučajno česa zamudili ... ali kot pravi refren naše himne: "Prou velik nismo spal, smo se pa velik smejal!"

In smo doma naspani pogledali nazaj ter ugotovili, da se je splačalo in da delo ni bilo zaman. Da nas je bilo samo nekaj, ki se nismo mogli udeležiti skoraj nobene delavnice in nas ni na skoraj nobeni fotografiji, ostali so ovekovčeni nasmejani in zadovoljni. Še mesec po akciji smo prejeli maile staršev z zahvalami in pohvalami ter vprašanji, kdaj bo naslednji GootJam. A da bo naslednji GootJam? Ja, verjetno enkrat bo. Ampak naslednje leto zagotovo ne.

Ker tak projekt terja najmanj leto priprav in organiziranja - takih zaresnih priprav s sestanki, delovnimi vikendi, goro mailov in nešteti telefonskimi klici. Ker to ni navadno taborjenje, ampak je vsega toliko več, da pred odhodom ne določiš ekonomista, ampak izbereš najugodnejšo ponudbo trgovca, ki bo vsak dan dostavil hrano na taborni prostor. Ker en reševalec iz vode pač ne more na vse paziti sam, zato rabiš vsaj dva. Ker je kar naenkrat smiselno imeti press center in radijski studio sredi tabora. Ker se je treba zjutraj dobiti s fotografi, pregledati program in si razdeliti delavnice in dele tabora, ki jih bo posamezen fotograf poslikal. Ker ni šans, da boš na koncu poznal vse MČ-je in prepoznal njihove pozabljene majice in brisače. Ker je to posebna priložnost, tako kot jamboree ali zlet ali nenazadnje olimpijske igre. In zato pač ne more biti kar vsako leto.

Zala Šmid, Rod Stane Žagar - mlajši

Tečaj za vodje 2016

Besedilo: Martin Justin, fotografiji: Pija Šarko

Veliko pove že, da smo na koncu skoraj vsi jokali. Večkrat - med prvim poslavljanjem, med zaključnim zborom, med drugim poslavljanjem, med branjem pisemc zvečer ...

Vse to pove, kako boleč je bil odhod cirkusa Del Vogel Grande, kako dobro smo se imeli, kako posebna in edinstvena izkušnja je tečaj za vodje. A kot je rekel direktor: "Ne jočite, ker je konec. Veselite se, ker se je zgodilo!"

In veselja je bilo cel teden veliko. Med zajtrkom, ko smo brali Lukno v plah' - dnevno glasilo, ki so ga pripravljali kanarčki - njegov rumeni tisk, uvodnike g. direktorja Gregorja Mataževskega in ekskluzivne intervjuje s člani cirkusa. Pa med navdihujočimi govori "našega lušnega blond direktorja" v zboru, med predavanji v gozdu, pri sinhronem plavanju v Bohinjskem

jezeru po kosilu. Veselja je bilo veliko na bivaku, ki smo ga vodi pripravili drug drugemu, pa pri obmetavanju s pitami (piškoti, prelitimi s pudingom in smetano) pri 20 °C in nato kopanju v še malo bolj mrzlem Bohinjskem jezeru. Predvsem pa

pri večernih predstavah, ki so jih v nadaljevanjih pripravili mentorji in so pripovedovale napeto zgodbo o bradati ženski, siamskih trojčkih, ki znajo žonglirati, o vedeževalki, ruskem akrobatu in nespretni mladi akrobatki, o dvomečem zdravniku, ki se na koncu pridruži cirkusu, in o zahrbtnem poskusu umora direktorja cirkusa, ki sta ga načrtovali čarovnica in njena pomočnica, a ga je na srečo preprečil pantomimik.

In sreče. "Dej mi povejte, a ste kej srečni?" je pogosto vprašal vodja tečaja Gregor Matavž. In verjetno smo bili res. Vsaj tisti en teden, začarani v bohinjski pravljici, v cirkusu, ki nam je pokazal taborništvo v drugačni luči, taborništvo, ki presega žive meje našega rodu ali območja, taborništvo kot vizijo.

Tečaj bivanja v naravi

Besedilo in fotografije: Miloš Borovšak

Med prvim in sedmim avgustom smo pri Bovcu moči in programe prvič združili mentorji obeh prejšnjih specialističnih tečajev, povezanih z bivanjem v naravi - tečaja življenja v naravi in tečaja pionirstva in bivanja v naravi.

načinov priprave hrane na ognju, posvetili smo se tudi ležiščem in bivakom iz naravnih materialov, pripravi nahrbtnika, uporabi vrvi in pripravi vrvi iz naravnih materialov, se seznanili z vozli in vezavami, ki smo jih na koncu uporabili pri izdelavi pionirskih objektov. Spoznali smo tudi osnove botanike in nekaj novih uporabnih rastlin ter pripravili kavni nadomestek iz korenine navadnega potrošnika. Tako smo spoznali veliko novih stvari, ki smo jih ob koncu preverili še s tečajnimi projekti. Vsak izmed tečajnikov si je poleg tega izbral projekt, ki ga bo ob mentorjevi pomoči izdelal med letom v svojem rodu. Upamo, da bomo na ta način prispevali k prenosu znanja s tečaja v rodove in k splošnemu dvigu znanja v rodovih. Imamo pa vsi skupaj še eno željo in prosimo vse načelnice in načelnike rodov, da za prihodnje leto pošljejo tudi kakšno punco!

Trinajst tečajnikov je preživelo pester teden v zavetju alpskih vršacev. Začelo se je s pohodom od Bovca do tabornega prostora, ki so nam ga v zameno za nekaj pionirskih objektov prijazno odstopili taborniki iz Tolmina. Po prihodu na taborni prostor je bilo potrebno postaviti bivake, kuhinje in jedilnico, kopalnico s sušilnico in drugo, kar spada zraven k taborišču za teden dni. Nato smo se lotili pridobivanja novega znanja. Obdelali smo tehnike rezanja, pravilnega brušenja nožev in sekir, spoznavali različna orodja, načine netenja ognja, pripravo ognjišč in različnih

Praznovali so svojo raznolikost

Več kot 40 mladih med 14. in 18. letom se je med 2. in 11. julijem mudilo na Gorenju pri Zrečah, kjer je potekal s strani Evropske unije podprt projekt z naslovom Praznujmo našo raznolikost. Udeleženci iz Francije, Slovenije in Španije so skozi različne kulturne, naravovarstvene, športne in zabavne aktivnosti spoznavali, da nas raznolikost nikakor ne ovira, temveč nas bogati, nadgrajuje in izpolnjuje.

V okviru projekta so si udeleženci ogledali slovensko prestolnico, obiskali Celje z drevesno hišico v mestnem gozdu, skozi orientacijo in pohodne ture spoznavali Roglo in Pohorje, se razvajali v termalnih bazenih Term Zreče, se z rafti in supi podali po Kolpi. Seveda se aktivnosti niso vrtele le okoli športa in zabave, temveč je bil velik del časa namenjen spoznavanju razlik in podobnosti v načinu življenja, kulturi in kulinariki držav, od koder so bili udeleženci, seznanjanju s problematiko begunske krize v Evropi, druženju z Romi in posameznikovemu osebnemu napredku - individualno in znotraj skupine. Udeleženci so bili namreč razdeljeni v skupine, ki so bile mešane tako po narodnosti kot tudi po spolu. Sporazumevanje je potekalo v angleškem jeziku. Bogatejši za nove prijatelje, znanja in vtise so se udeleženci poslovlili z obljubo, da se še letos ponovno srečajo v Franciji, prihodnje leto pa v Španiji!

Miha Rušnik in Teo Trifkovič

Na obisku pri švicarskih tabornikih

Taborniki iz Rodu Severni kurir Slovenj Gradec smo v želji, da bi jih navdušili nad Slovenijo, švicarskim tabornikom razkazali vse taborne prostore ob reki Krki, saj nam je eden od njihovih vodij prišepnil, da iščejo taborni prostor za okoli 50 otrok. Kot izkušenim promotorjem nam je tudi uspelo!

To pa je bil le začetek naše zgodbe. Po dveh letih dopisovanja in pomoči pri organizaciji tabora na slovenskih tleh, smo jih letos končno spoznali. Na njihov tabor smo odšli, da bi bili v pomoč pri slovenskem jeziku, vendar je imel vsak taboreči svoj nemško-slovenski slovar (prihajali so iz nemško govorečega območja Švice), prav tako pa so se že pred našim prihodom seznanili z osnovnimi slovenskimi frazami.

Najprej smo se le spogledovali, saj si nihče ni upal spregovoriti. Kasneje pa se je izkazalo, da smo zelo dobri prijatelji. Ob večerih smo se pogovarjali, skupaj smo jedli in se zabavali. Najbolj zanimivo nam je bilo, ko so za večerjo vse mize prekrili s polivinilom in namesto, da bi hrano dobili na krožnike, so jo dali kar na mizo, vsi pa smo jedli z rokami. Prava packarija!

Naša skupna popotovanja pa so se počasi žal začela zaključevati. Odšli smo še na ogled rudarskega muzeja v Velenju, kjer se je naša skupna pot zaključila in kjer smo si izmenjali simbolična darila ter kontakte. Vsak je odšel svojo pot, oni z avtobusom nazaj na Dolenjsko, mi pa na Koroško.

Tinkara Ošlovnik

Se me še lahko rešiš?

V boju proti nekemičnim zasvojenostim se nas je združilo osem tabornikov iz taborniškega rodu XI. SNOUB Miloša Zidanška iz Maribora. Nekemične ali vedenjske zasvojenosti smo izbrali, ker smo ugotovili, da so med mladimi zelo pogoste in ker mednje spadajo tudi vsakdanje dejavnosti, na primer pretirana vadba ali telefoniranje in stalna potreba po dostopanju do informacij z interneta.

Zaradi obsežnosti projekta smo v naš teden poleg vodovega in vodniškega sestanka dodali še sestanek programske skupine. Ena izmed pomembnejših ambicij projekta Se me še lahko rešiš?, ki je nastal v sklopu vseslovenskega projekta Za zdravje mladih, je bila zbrati čim več podatkov o vedenjskih zasvojenostih na enem mestu - prvič v slovenskem jeziku. Tako je z veliko truda spomladi zaživela naša spletna stran: www.osvobodi-se.si.

A samo objava informacij na svetovnem spletu ni dovolj. Ker smo želeli aktivno vplivati na stališča in vedenje mladostnikov, smo priredili štiri srečanja z razredi iz mestnega in ruralnega okolja v času raz-

Foto: Arhiv XI SNOUB

rednih ur. Znanje smo poskusili predati na čim bolj starosti primeren način - posneli smo izobraževalni film. Da bi zanimanje vsaj v delni meri razširili na večje število osnovnošolcev, smo izdelali promocijske plakate, ki jih bodo septembra pričakali na skoraj vseh mariborskih osnovnih šolah. Ob zaključku projekta smo zadovoljni, ker je zagotovo (in še bo) pripomogel k vedenju mladih o omenjenih zasvojenostih, hkrati pa smo se marsikaj za življenje pomembnega naučili tudi mi.

Anej Golčar

Ajdovski taborniki izumili časovni stroj

Foto: Arhiv RMB

Taborniki iz Rodu Mladi bori Ajdovščina smo se letos na taborjenje odpravili v vas Ribjek ob Kolpi. Naši programski vodje so tam postavili prvi časovni stroj, zgrajen iz sušic. Prvi so ga lahko preizkusili naši GG-ji, ki so odpotovali v čas Iger lakote. S pomočjo skritih paketov hrane in drugih potrebščin so preživel

bivak, po vrnitvi v tabor pa so odpotovali nazaj v leto 2016, kjer so jih pričakali MČ-ji. Znova smo pognali časovni stroj in se znašli v prazgodovini. Kot pravi jamski ljudje smo se učili ročnih poslikav, signaliziranja, uporabe noža, lovljenja kobilic ter kuhanja golaža. Po nekaj dneh smo se odpravili v srednji vek. Tam smo se pomerili v mnogoboju, kasneje pa so se vitezi in princeze odpravili na prave plesne urice. Te so jim še kako koristile zvečer, ko se je ob tabornem ognju odvijal gala ples! Seveda srednjega veka nismo mogli zapustiti, ne da bi uprizorili viteško bitko za Ribjek, v kateri so zmagali hrabri MČ-ji. Po bitki smo se izčrpani odpravili v leto 2030. Izkazalo se je, da se bomo do takrat vodniki že vsi posvetili različnim poklicem. MČ-ji in GG-ji so tako dobili priložnost, da nam pri opravljanju naših bodočih služb pomagajo. Kljub zanimivim delavnicam smo se odločili, da bi taborjenje radi zaključili v sedanosti. Pospravili smo šotore, še zadnjič skočili v Kolpo in se utrujeni, a nasmejani, odpravili domov.

Ela Kranjc

Poletje malo drugače

Pri Ukročeni reki Maribor se je poletje začelo že v maju, saj smo takrat pošteno zavihali rokave in začeli z obnovo našega tabora ob obronkih Brionov v Puntizeli pri Puli, kjer letujemo tako taborniki kot drugi. Vrhunec našega poletja je bil letni tabor v Juliju, ki smo ga izvedli pri naši koči na Glažuti, tokrat v skrajšani verziji, vendar verjemite, da zato nihče ni bil prikrajšan. Program je bil tako napet, da so nas otroci sami prosili, če lahko gredo prej spat, ker ne zdržijo več pokonci. Luštnega je bilo hitro konec, tako se z najmlajšimi vidimo spet jeseni. A poletje se je za naše vodnike komaj začelo. Nekateri so obiskali rusko kapelico in pozdravili ruskega predsednika Putina, drugi so šli na vandranje po Posočju, se osvežili v Soči, okusili soško postrv in si ogledali lepote Tolmina ter Kobarida. Tisti z več kondicije so se odpravili v gore, obiskali Bohinj in našli prenočišče v Gozdni šoli. Še malo in šola bo pred vrati, z njo pa tudi naše aktivnosti. Zadnji vikend v avgustu smo pripravili še čistilno akcijo naše koče, hkrati pa motivacijski vikend, da smo naredili plan za novo šolsko leto. Veselimo se novih dogodivščin, še bolj pa smo veseli novih izzivov, ki nas čakajo!

Vesna Novak

Foto: Brina Fekonja

Foto: Aleš Skalič

Ledeniki na morju

Člani PP kluba Ledeniki iz Rodu Veseli veter Murska Sobota smo se odločili, da bomo začetek poletnih počitnic preživeli skupaj na morju. Celotno načrtovanje poti se je začelo že aprila. Najprej smo podali različne predloge: kam, kdaj in kako bi se odpravili na morje. Odločili smo se, da bomo dopustovali štiri dni v kampu Ježavac, ki se nahaja v središču mesta Krk. S seboj smo povabili še grči Aleša in Miloša, da bi nam nudila prevoz na morje. Našemu povabilu sta se veselo odzvala in se nam tako pridružila pri naših počitniških radostih. Končno je napočil dan, ko smo se Nuša, Filip, Rok, David, vodnik Matej ter grči Aleš in Miloš odpravili na morje. Ko smo prispeli na cilj, smo postavili šotor in skuhalo kosilo. Takrat so se začele naše dogodivščine: raziskovali smo obalo in vsakič poiskali novo kopalno mesto, podali smo se na razburljivo vožnjo s pedalinom, zvečer smo raziskovali mesto Krk, kjer smo občudovali veliko jahto in spoznavali nova ozvezdja, spremljali smo evropsko prvenstvo v nogometu, izdelali navijaško zastavo. Za zadnjo večerjo na morju nam je David naložil ribe, ki so bile zelo okusne. Posladkali smo se s palačinkami, pečenim ananasom in sladoledom. Ko je napočil čas za odhod, smo hitro spakirali stvari, se še zadnjič odpravili v mesto Krk, nato pa proti domu. Vendar že razmišljamo o naslednji razburljivi dogodivščini!

Nuša Balajc

LISJAKI IN LOKOSTRELSTVO

PIŠE: TOMZI
RIŠE: ŠEKI

Allegro ma non troppo

Carlo M. Cipolla

Besedilo: Martin Justin

Verjetno mi ne bi nihče verjel in bi se nekaterim zdelo celo smešno, če bi rekel, da je za začetek križarskih vojn krivo pomanjkanje popra v Evropi.

Ali pa, da se je Ivana Orleanska proti Angležem borila predvsem zaradi vinorodnosti pokrajin, ki so jih ti zavzeli. Če bi rekel, da je v vsaki družbeni skupini enak delež neumnih in da vsak izmed nas vedno in neizogibno podcenjuje ta delež, bi verjetno tudi sam kmalu obveljal za neumnega (ali vsaj rahlo zmedenega). In verjetno bi mi bilo oproščeno, če bi vse to povedal v šali, kot je to storil Carlo M. Cipolla, italijanski ekonomski zgodovinar in avtor zgornjih idej, ki jih je zapisal v dveh esejih pod skupnim imenom *Allegro ma non troppo*.

"Življenje je resna stvar, pogosto tragična, včasih smešna," Cipolla zapiše v začetku kratkega uvoda k svojima esejema in v okviru te trditve poudari pomen humorja: "Humor je blažilo 'par excellence', ki sprošča napetost, lajša odnose in razmerja med ljudmi. Po mojem globokem prepričanju je potemtakem družbena dolžnost človeka, da ne zamudi nobene priložnosti za prakticiranje humorja. Iz te nadvse banalne ugotovitve sta nastala eseja, ki sledita." Vloga začimb v gospodarskem razvoju srednjega veka in Temeljni zakoni človeške neumnosti sta torej nekakšni zelo posrečeni šali, ki precej nedolžno in skoraj brez cinizma zabavata bralca s svojimi izvirnimi zgodovinskimi teorijami in sociološkimi dognanji.

V Vlogi začimb avtor postavi in razvije tezo o popru kot glavnem vzroku za hiter gospodarski razvoj Evrope v 12. in 13. stoletju. Prav ljubezen do te začimbe naj bi Petra Puščavnika napeljala na idejo križarske vojne, s katero bi "osvobodili sveto deželo izpod muslimanskega zatiranja in tako ponovno odprli trgovske povezave z Vzhodom, kar bi spet omogočilo normalen dotok popra v Evropo." Novo trgovsko priložnost takoj zagrabijo Italijani, ki s poprovo trgovino močno obogatijo, se začnejo lepo oblačiti in zato kupovati kakovostno angleško

volno, kar pripomore k razvoju Anglije. Prav tako se zaradi odhoda mož v sveto deželo močno poveča proizvodnja deviških pasov in posledično razcvet evropske metalurgije. In tako naprej. Po sledih popra nas Cipolla popelje vse do velike epidemije kuge, ki je iz Azije prišla s poprom, kakopak.

Drugi esej pa govori o človeški neumnosti, o njeni naravi, povzeti in razloženi skozi pet temeljnih zakonov, ki (tako kot morda prvi esej) ne držijo tehtnejšega premisleka. So pa vsekakor zabavni in izvirni, kar je tudi njihov namen, in hkrati nosijo zanimivo sporočilo - namreč, neumni so tisti, ki znajo sebi in drugim samo škodovati.

Priporočamo: PP+ s smislom za humor!

Himna Roverwaya 2016

Rafael Carvalho Simoes - On the road

Zapisal: Gape

D G D (x4)

So, one road, many times
I have to choose, just the only path
which is mine.

I'll show you a little more
of these lands, you can trust and choose a way,
everyday.

Bye bye homeland, I'm gonna to the Roverway.
I'm not the only moving fast and keeping this modern way.

REFREN:

I am a Rover, I'm going to France,
sur la Route de Jambville,
I am a Rover, I am in France,
I'm feeling happy, I gonna miss the Roverway.

So, I want, make a difference,
being different, to be proud of me, wearing my scarf
and my shirt.

Citizens of the world,
engage to safeguard the Earth from all disease,
take care of it.

Just making friends I'm gonna to the Roverway.
I'm not the only one who cares about the world in pain.

REFREN

Découvrir d'autres cultures,
s'enrichir, faire de belles rencontres,
c'est ça qui compte.

Échanger sur le chemin.
partager bien plus que du pain,
tendre la main.

Choisir d'agir et inventer le Roverway.
Prendre part au monde et s'engager au nom de la paix.

REFREN

15. september	22. obletnica ustopa ZTS u WOSM	taborniški praznik
23.–25. september	Republiško orientacijsko tekmovanje (ROT)	orientacijsko tekmovanje
	OŠ Ivana Groharja, Škofja Loka	PP, RR in grče
	Rok prijav: do 14. 9., nato do 19. 9.	Cena: 120 € / 130 €
	Več na rot.rutka.net	ZTS in RSK Škofja Loka
1.-2. oktober	Taborniška akademija	taborniško izobraževanje in posvet
	Bo znano kmalu!	PP, RR in grče
	Več na str. 32 in Stenčasu	ZTS
3. oktober	Svetovni dan otroka	mednarodni dan
8. oktober	Grajska orientacijska fešta (GROF)	orientacijsko tekmovanje
	Stari grad, Celje	GČ+
	Več na grof.rdgo.org	Rod II. grupe odredov Celje
8. oktober	Zlata puščica	lokostrelsko tekmovanje
	Lokostrelsko strelišče Koseze, Ljubljana	MČ+
	Več na rtt.rutka.net	Rod Tršati tur Ljubljana
15. oktober	Fotoorientacija MZT	orientacijsko tekmovanje
14.–16. oktober	Jamboree On the Air/Internet (JOTA, JOTI)	mednarodno skautsko srečanje
	Po celem svetu	MČ+
	Več na jotajoti.info	WOSM
22. oktober	Fotoorientacija MZT	orientacijsko tekmovanje
28. oktober – 6. november	Vodniški tečaj Celjsko-Zasauskega območja	taborniško izobraževanje
1.–10. avgust 2017	Zlet 2017	slovensko taborniško srečanje
	Oholica Velenjskega jezera	13–18 let
	Več na zlet.taborniki.si	ZTS

Kje so usi? Upam, da me kdo ne dobi! Foto: Petra Jeloušek

Nasmeh na usta, pene se mi lušta. Foto: Suzana Podvinšek

Zadnja plat

Ureja: Matic Pandel

En, dva, tri, šter, js ne morm bit pr mer! Foto: Marko Prelec

Blato pousod, umazana je pot. Foto: Ava Paulenc

Priden nisi bil, po riti boš dobil. Foto: Rok Ljubešek

Ob ognju sedimo in se hladimo. Foto: Eva Čučko

BO:

PEDAGOŠKO
TABORNIŠKO
ZABAVNO
DUHOVNO
KREATIVNO

TABORNIŠKA AKADEMIJA

1.-2.10.2016

- NOVE IDEJE ZA PROGRAM
- ZA VODNIKE VSEH STAROSTNIH SKUPIN
- PESTER VEČERNI PROGRAM
- VEČ INFORMACIJ NA STENCAS.TABORNIKI.SI

DELAVNICE:

TABORNIŠKI PROGRAM
KOMUNIKACIJA
OSEBNA RAST
RETORIKA
IGRE
MOTIVACIJA
RAZPISI
FINANČNI PLANI

Gremo v naravo!

Neguj gozd, neguj sebe

8. (15.) oktober 2016

Več poišči na gremovnaravo.si